

Greve Kommune

Greve Museum Årsberetning 2016

Greve Museum

Mosedede **FORT**
Danmark 1914 18

Bækgårdsvej 9, 2670 Greve
Tlf. 4340 4036
grevemuseum.dk

Mosedede Strandvej 87A, 2670 Greve
Tlf. 4340 4036
mosedefort.dk

Greve
Museum

Indhold

2	Indledning til årsberetningen	16	Interessante indkomster
4	Et brag af en Sankt Hans Aften	18	Relancering af digitale installationer på Mosede Fort – Danmark 1914-18
5	Et faskinehegn	20	Årets gang på Greve Lokalarkiv
6	Fra høker til hypermarked	22	Planternes kulturhistorie
9	Børnefortællefestival i Greve	23	Om Greve Museum
10	Moderne hedebosyning	31	Udstillinger på Greve Museum
12	En film – mange målgrupper	32	Arrangementer på Greve Museum
13	Med lyd og iPad kan historien opleves på Grevegård	36	Arrangementer på og om Mosede Fort – Danmark 1914-18
14	Køkkenhavens lyksaligheder		
15	Byg en Brugs		

Den 13. februar 2016 havde Mosede Fort – Danmark 1914-18 besøg af kulturminister Bertel Haarder, som indviede museets nye familiespil "Krigens Valg". Med en iPad ved hånden kan hele familien gå på opdagelse i udstillingens mange rum og temaer på en ny og familievenlig måde. I spillet skal børn og voksne sammen finde ud af, hvordan de vil klare sig gennem de hårde år under 1. Verdenskrig. Foto: Greve Museum

Indledning

Det er skønt hvert forår at samle op på sidste år gennem årsberetningens mangfoldige indlæg fra medarbejdere i alle hjørner af museet. Og det interessante er, at hvert år er der noget særligt, der springer i øjnene. En af vores mange aktivitetsområder, der trådte særligt frem i 2016, var Greve Lokalarkiv, der igen og igen meldte ind med nye landvindinger.

Vi har i rigtig mange år kunnet skrive, at vi er i gang med og kommet langt med digitalisering af dele af museets samlinger. Her har især alle lokalarkivets billeder været i fokus. Gennem en samlet indsats har frivillige, praktikanter og projektansatte medarbejdere under arkivarernes motiverende ledelse fået skabt orden i og lavet gode beskrivelser til tusindvis af billeder. Det betyder, at vi er i den lykkelige situation, at 18.000 lokale fotos nu er scannede og umiddelbart søgbare. Det betyder, at vi meget lettere kan betjene borgere, der søger bestemte lokale fotos, ligesom samlingen nu er lettere tilgængelig, når vi laver udstillinger.

Men Greve Lokalarkiv fik i 2016 også digitaliseret alle vores lydband – størstedelen interviews med borgere om livet i Greve – så de kan bruges til autentiske lydbilleder i vores formidling. Rigtig mange af interviewene er blevet nedskrevet og har gennem museets 29 årige historie

Museets arkivar Mikkel Stage fortæller om Historisk Atlas, Danmark set fra Luften, Arkiv.dk og andre digitale platforme til lokalhistorisk formidling på en af kulturondagene. Foto: Greve Museum

været brugt som grundlag for forskning og udstillinger, da de indeholder vigtig viden om lokalsamfundet gennem de sidste 50-75 år.

Arkivet har også været en afgørende medspiller i kommunens kulturarvskommuneprojekt, hvor bevaringsværdige bygninger langs strandvejen skulle udpeges og deres kulturhistorie beskrives. Projektet har involveret mange borgere, der efterfølgende har indleveret fotos og arkivalier foruden, at de har fortalt deres historie.

Endelig har arkivet haft stor succes med et uddybet samarbejde med de lokalhistoriske foreninger: Greve Lokalhistoriske Forening, Sydkystens Slægtsforskere samt Foreningen Valdemar. Sammen med arkivaren er nye formidlingsformer udviklet, som gør brug af foreningsmedlemmernes særlige lokale viden sammen med arkivarens specialviden. Denne udvikling har betydet, at der nu er overvældende tilslutning til museets kulturondage, hvor arkivet bl.a. inviterer til såvel virtuelle som fysiske omvisninger ude i kommunen.

Arkivet er en guldgrube af viden om den lokale historie, sådan som den kan fortælles gennem personarkiver, foreningsarkiver og virksomhedsarkiver. En del af dette giver kun mening, hvis det kobles til udviklingen i den kommunale forvaltning. Greve Lokalarkiv samarbejder med rådhusets arkivar, der tager sig af alle de kommunale offentlige arkivalier, som loven foreskriver, skal gemmes. Også dette samarbejde er ved at finde sin form, og vi håber i fremtiden at kunne bygge bro mellem de to arkiver til glæde for borgerne.

Det er selvfølgelig ikke kun i arkivet, at der er sket noget i 2016. Men arkivet bliver ofte lidt usynligt, når talen er om Greve Museum, da Mosede Fort – Danmark 1914-18 har taget opmærksomheden gennem nogle år.

Mosede Fort – Danmark 1914-18 høster megen anerkendelse. I 2016 blev museet på Mosede Fort nomineret til den internationale Micheletti Award. På en konference i maj måned på Lesbos blev det afsløret, hvem der løb af med prisen. Det blev Danmark – nærmere betegnet

De nye højbede med jomfruelig, ukrudtsfri muldjord. Foto: Greve Museum

Den Gamle By – men vi var stolte over, at vi overhovedet kom med og fik en international jurys grundige kommentarer med på vejen. Det var nok lidt for tidligt med en bedømmelse af museet.

Vi har nået det første (men meget store) skridt med renovering af og udstilling i kasematten, men der er rigtig mange udviklingsprojekter, der stadig er i støbeskeen som de næste skridt på vejen til, at Mosede Fort – Danmark 1914-18 bliver en kulturattraktion, der sætter Greve på Danmarkskortet og får international bevågenhed.

I kulturarvskommuneprojektet er Mosede Fort – Danmark 1914-18 sammen med Mosede Havn og Mosede Strandpark udpeget som et af to fyrtårne, der særligt skal arbejdes med i forhold til at skabe mere kreativ kvalitet for borgerne og større omsætning for de oplevelsesøkonomiske erhverv.

Greve Museums bestyrelse og ledelse arbejder i samarbejde med byrådet på, hvordan vi kan få taget de næste skridt. På trods af, at museets bestyrelsesmedlemmer arbejder på frivillig basis, så ligger de ikke på den lade side. De har i 2016 stillet op i mange

sammenhænge for at bruge deres ekspertise og mandat til at få potentialerne i museet på Mosede Fort udviklet til gavn for Greveborgerne og andre besøgende.

I 2016 har haven taget en del opmærksomhed på Grevegård. Rigtig mange af havens planter står nu med små skilte, der fortæller om plantens historie og brug. Det har gjort haven til en selvstændig udstilling om bondesamfundet. Den ene af Grevegårds lunde har fået en gennemgribende oprydning, så den nu igen er værd at færdes i for publikum. Køkkenhaven har også fået en kæmpe overhaling og fremstår nu med sine højbede som en overkommelig have, der er nemmere at passe og med grønsager og bær, som kan bruges i cafeen.

Selvfølgelig er der foregået langt mere på det samlede museum, end indledningen her giver indtryk af. Det fremgår af alle de små artikler, som denne årsberetning består af.

Rigtig god læselyst

Henriette Buus
Museumschef

Et brag af en Sankt Hans Aften

Af museumsformidler Louise Kofod Ahmt

Der har i årevis været tradition for at fejre Sankt Hans Aften på arealerne ved Mosede Fort – Danmark 1914-18, hvor tusindvis af mennesker har nydt tivoli, bål og fyrværkeri. I år deltog museet for første gang med både modeshow, gullaschkanon, virtual reality og mange andre historiske aktiviteter.

Aftenåbent på museet

For første gang valgte vi at holde ekstraordinært åbent fra kl. 11 og helt frem til kl. 21, og mange gæster benyttede muligheden for at kigge ind i kasematten. I den gamle fortmesterbolig havde personalet knoklet i flere uger for at kunne åbne den nye museumsbutik til Sankt Hans Aften, med særlige varer knyttet til museet. Det var en stor succes, da vi denne aften havde et knaldgodt åbningstilbud – køb et årskort for en enkeltbillets pris. Det valgte næsten 100 gæster at benytte sig af.

En historisk midsommerfest

Hele fortet summede af aktiviteter og travlhed Sankt Hans Aften. I fortgården havde vi tændt op i den store gullaschkanon, så gæsterne kunne købe en lille portion gullasch, når sulten meldte sig. Flere steder på fortets udearealer kunne gæsterne møde udklædte folk anno 1914-1918. Soldaterne spankulerede rundt i de flotte uniformer, og en flok smukke kvinder viste tidens klæder frem til det historiske modeshow i det store telt. Her blev der vist alt fra bademode til gullaschbaronens smukke rober, mens etnolog Frederikke Heick gav et historisk indblik i tidens modetendenser. Efterfølgende kunne gæsterne møde et lille optog med kvinder i hvide kjoler. Det var ikke luciabrude, som nogle af gæsterne fejlagtigt troede, men det skulle derimod forestille kvindeoptøget fra 1915, hvor kvinderne fejrede, at de fik stemmeret. I infirmeriet kunne gæsterne prøve den moderne form for historieformidling ved at tage Virtual Reality-briller på og hoppe ind i en computeranimeret fortid.

En våd aften

På Mosede Fort – Danmark 1914-18 var der denne aften et mylder af mennesker, indtil vejrguderne ville det anderledes. Pludselig kom der skybrud, så de fleste

Ild i bålet kom der, men resten af aftenen druknede i regn.
Foto: Greve Museum

gæster hastede væk fra området, inden bålet blev tændt. Ild i bålet kom der dog, men det blev desværre ikke den smukke midsommeraften, som vi havde håbet på. Til gengæld blev det yderst populært, at man kunne komme i tørvejrt på museet, så mange museumsgæster blev pludselig utroligt glade for, at vi havde længe åbent. De mest tålmodige gæster, der gad at trodse regnen, fik fornøjelsen af at se det flotteste fyrværkeri over Køge Bugt, som satte et smukt punktum for en ellers meget våd aften.

En tradition bliver født

I Greve Kommune vil vi gerne opbygge en tradition med at lave en kulturel midsommerfest, og her spiller museet på Mosede Fort en særlig rolle sammen med de andre kulturinstitutioner. Vi vil også fremover bidrage til, at Sankt Hans på Mosede Fort – Danmark 1914-18 skal være en særlig oplevelse for både børn og voksne, hvor vi arbejder på at synliggøre de mange spændende aktiviteter, der foregår bag kasemattens tunge, grønne jernport. Vi krydser derfor fingre for, at vejret holder tørt til Sankt Hans Aften i 2017.

Et faskinehegn

Af gartner Elsebeth Larsen

Om en meget gammel hegnstype, der nu kan ses på Grevegård.

Grevegård har to store lunde.

Oprindeligt skulle de hovedsageligt forsyne gården med brænde til komfur og kakkellovne. Men da træ tidligere indgik som råmateriale til næsten alt, hvad man fremstillede til landbrug, bygninger eller husholdning, og da så at sige hver eneste slags træ havde sin anvendelse, har lundene nok også været anvendt til andre formål.

Et skønt virvar

I dag er lundene en blanding af gamle, højstammede træer samt disses efterkommere i form af unge selvsåede træer. Spredt i skovbunden ligger kvas, grene og store kævler af tidligere fældede træer, der langsomt bliver omsat til humusrig muldjord. Denne proces er af høj biologisk værdi, idet utroligt mange dyrearter, herunder insekter, fugle og små pattedyr nyder godt af den.

Men endnu bedre bliver det, hvis man samler grenaffaldet sammen i bunker: Pindsvinet får sig et vinterhi, gærdesmutte og jernspurv bygger reder m.m. Med ønsket om at skove i den selvsåede underskov, kombineret med et behov for at rydde op, så der var farbart for publikum (men uden at sætte den biologiske mangfoldighed over styr), opstod ideen om at lave et faskinehegn.

Faskinehegnet

Opskriften er enkel: To parallelle rækker stolper bankes i jorden og fyldes op med kvas og grene imellem stolperækkerne. Hegnet har haft mange benævnelser gennem tiden: Vasehegn, gærdselshegn, kvashegn, faskinehegn. Lige så mange formål har der været og ofte flere af dem på samme tid.

I jernalderen var gårdene helt eller delvist indhegnet og ofte til dels af et faskinehegn. I trærige dele af landet kunne det indgå i indhegningen af haver og i det åbne land i hegn til dyrefolde, ligesom det var en almindelig hegnstype i skovene. Med tiden gik denne, og andre ældre hegnstyper, mere eller mindre af brug, men efter de-

Faskinehegnet med indhold. Foto: Greve Museum

cemberorkanen i 1999 vandt faskinehegn igen indpas som en billig og nærliggende løsning på problemerne med knækkede træer m.v., især i private haver, hvor jo stormfaldet også var betydeligt. Efterhånden som kvaset bliver omsat, synker bunken sammen. Så er der plads til at fylde på ovenfra, og med årene kan man grave en lækker tørvesmuld ud nedefra og bruge som jordforbedring i haven.

Service ++

Om end opskriften på et faskinehegn er såre enkel, så indgår der alligevel mange delprocesser, hvortil det bestemt ikke skader med gode armkræfter, fx til savning af stolper, boring af stolpehuller og nedbankning af stolper. Til dette kom der pludselig – og til hjælp for museumsgartneren – et tilbud om assistance udefra, nemlig i form af Greve Kommunes nytteindsatshold, Service ++, som er et projekt for uddannelses- og arbejdsparate borgere.

Hegnet bygges

Grevegårds nye faskinehegn kom til at ligge i skellet mellem lund og mark i museets sydøstlige hjørne. Ved fælles ihærdig indsats stod der efter kort tid to snorlige rækker stolper, der blot ventede på at blive fyldt med kvas. Nu fremstår skovbunden i den sydøstlige lund, atter engang med hjælp fra Service ++, ryddelig og fremkommelig, og samtidig har museet fundet en billig, klimavenlig, nem og historisk relevant løsning for sit grønne affald.

Fra høker til hypermarked

Af historiker Kristian Hasselbalch

Udstillingen forsøgte at gengive noget af den stemning, der eksisterede blandt købmændene på landet. Foto: Greve Museum

Mulighederne for indkøb af dagligvarer har aldrig været mere varierede, og kampen om kundernes loyalitet er blevet mere intens. Kundernes valg af indkøbssted afhænger af pris, bekvemmelighed, vareudvalg, kvalitet, beliggenhed og serviceniveau. Sådan har det ikke altid været. Tidligere var indkøbsmulighederne begrænset til nærområdets små butikker. Det betød ikke, at alle købte ind det samme sted. De enkelte befolkningsgrupper var ofte loyale overfor enten den lokale købmand, den nærmeste høker eller landsbyens brugsforening. Udstillingen viste udviklingen i handelsmønstre over tid

Udstillingens fem temaer

Med udstillingen Fra høker til hypermarked ønskede Greve Museum at udfolde og undersøge denne udvikling og sætte fortiden i sammenhæng med nutiden. Udstillingen var tematisk opbygget med fem overordnede temaer, som var: 1) køb lokalt og få dine nyheder, 2) bliv medlem og bestem varer og pris, 3) tag varerne og få en snak ved

kassen, 4) billige varer, hurtig betjening og ingen snak og 5) Klik din indkøbsseddel og få det bragt uden snak.

Pointen med temaoverskrifterne var, at publikum nemt kunne afkode, hvilke værdier der var på spil i hvert tema, og hvordan disse forandrede sig i takt med, at samfundet og perioden ændrede sig. Beretninger om lokale dagligvarebutikker, som havde været med til at præge Greve i de forskellige perioder gennem de sidste 150 år, var med til at give den nationale udvikling en lokal-historisk kontekst.

Udover hovedfortællingen om indkøb, så havde udstillingen fokus på en række mindre fortællinger, som hver for sig udgjorde nogle "skjulte" spor, som den opmærksomme gæst kunne følge. Disse dækkede over forandringen af betalingsmidler, kaffens udvikling fra brand til mærkevare, varetur og tobak. Mange af disse spor var fortalt igennem udstillingens valg af genstande.

Køb lokalt og få dine nyheder

Med næringsloven i 1857 blev købstædernes monopol på al dagligvarehandel ophævet. Indtil da købte de fleste gårdejere ind, når de drog ind til Roskilde eller København for at sælge deres egne produkter på byens marked. Andre dele af befolkningen, som for eksempel husmændene og fattigfolkene, var afhængige af de omvandrende handelsmænd. Det var hos disse kræmmere, at de købte nødvendige varer, som de ikke selv producerede eller fik som en del af deres løn. Før var landsbyfællesskaberne i høj grad selvforsynende, men i 1800-tallet voksede produktionen på de større gårde ud over husholdets eget behov. Det betød en større arbejdsdeling, hvor gårdejerne producerede til markedet, men indgik til gengæld også selv i højere grad som kunder på markedet.

Købmænd og høkere på landet

Nogle husmænd og andre fattige valgte at ansøge om næringsbrev som høkere, da dette blev muligt. Dette gjaldt blandt andet Per Pedersen, som åbnede sin høkerforretning i 1897 i Tune. Høkerne skaffede de varer hjem, som andre husmænd ikke selv producerede eller fik i løn. Gårdejerne og landsbyernes bedrestillede foretrak den uddannede købmand, der kom fra købstæderne. Høkeren og købmanden fandt varerne frem, vejede og pakkede dem. Sammen med mejerierne blev butikkerne lokalsamfundets nyhedscentral.

I udstillingen kunne publikum male kaffebønner på Greve Brugsforenings gamle kaffemølle. Foto: Greve Museum

Bliv medlem og bestem varer og pris

Den første brugsforening i Danmark åbnede i Thisted i 1866 og udsprang af andelsbevægelsen. Formålet var gennem fælles indkøb at sikre medlemmerne billige kvalitetsvarer. Medlemmerne ejede selv forretningen og fik en andel af overskuddet. Hver forening levede sit eget liv med egne medlemmer. Brugsforeningerne fik stor betydning i lokalmiljøet.

En fælles organisation

I 1896 stiftedes Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger (FDB). FDB købte ind engros til alle butikkerne. FDBs fælleserklæring var at gøre medlemmerne til bedre mennesker og sikre dem kvalitetsvarer til lave priser. Denne målsætning er stadig en del af Brugsens den dag i dag. I løbet af 1940'erne og 1950'erne vandt reklamen indpas, og i 1958 valgtes den orange farve som brugsforeningernes fælles udtryk. Siden hen er Brugsens varesortiment, på grund af konkurrence, udvidet ad flere omgange. I dag har FDB skiftet navn til COOP og er ejet af 1,4 millioner medlemmer.

Tag varerne og få en snak ved kassen

I løbet af 1950'erne og 1960'erne forvandlede samfundet, så de vante indkøbsmønstre blev ændret. Kvinderne kom ud på arbejdsmarkedet, og flere familier fik råd til bil, køleskab og fryser. Behovet for at handle ind dagligt og helt lokalt forsvandt. Salget af fabriksproducerede mærkevarer steg, og reklamen blev et afgørende element for at få kunder i butikken.

Selvbetjening, supermarked og alt på et sted

Den første selvbetjeningsbutik åbnede i 1949 i Esbjerg, og hurtigt fulgte resten af landet efter. Selvbetjeningsbutikken eller supermarkedet revolutionerede måden, hvorpå man handlede ind. Tidligere måtte der, ud over købmandsbutikken eller Brugsen, handles i flere forskellige fødevarerbutikker såsom slagtere, grønthandlere og bagere. Nu blev alt samlet på et sted, som afdelinger i supermarkeder, og kunderne kunne spare tid på indkøb. Mange småhandlende måtte opgive deres virksomhed og lukke. Ikke alle små købmænd gav dog op uden kamp. I Greve overlevede Finns Supermarked i Grevecentret i mange år den hårde konkurrence fra de mange

Børn og barnlige sjæle kunne bygge deres egen brugsførelse i Lego i udstillingen. Foto: Greve Museum

nye kæder ved hjælp af anderledes reklame, indretning og personligt nærvær.

Billige varer, hurtig betjening og ingen snak

Forestillingen om, at det gode liv var lig med villa, bil og andre materielle goder, vandt udbredelse i samfundet i løbet af 1960'erne. I Greve voksede antallet af parcelhuse betydeligt i perioden, og det betød en ændring af indkøbsvanerne. Denne trend gav grobund for udviklingen af andre typer supermarkeder, hvor der kunne købes stort ind af mad og forbrugsvarer.

Store varehuse og mange reklamer

I 1960 åbnede Herman Salling den første Føtexforretning i Århus, som havde et bredt varesortiment inden for mad og andre varer. I 1964 etablerede han og A.P. Møller Dansk Supermarked, som hurtigt blev en magtfaktor i dansk dagligvarehandel. I 1970 åbnede de det første store lavprisvarerhus Bilka i Tilst ved Århus. I 1973 åbnede Danmarks største Bilka i Hundige Storcenter med 18.000 kvm.

Krise, pris og discount

Oliekrisen i 1973 tømte danskernes lommer, og prisen på varer kom til at betyde mere, når danskerne valgte indkøbssted. I 1977 åbnede Aldi den første discountbutik i Danmark på Hundige Strandvej. Det blev startskuddet til en ny udvikling af dagligvarehandlen. Discountbutikkerne tilbød minimal service, billige varer og en hurtig handel. Discountbutikkerne og lavprisvarerhusenes

ankomst gjorde det sværere for de mindre købmandsbutikker at klare sig. De handlende i landdistrikterne svigtede dem til fordel for større indkøbsture til butikcentre eller til discountbutikkerne.

Klik din indkøbsseddel og få det bragt uden snak

Dagligvarehandlen står i dag overfor helt nye udfordringer. Internettet spiller en stadig voksende rolle for vores indkøbsvaner, og flere forbrugere reagerer mod discountmadvarer. Økologi og bæredygtige varer efterspørges. Flere forbrugere søger efter en mere fleksibel og bekvem måde at handle på, som passer bedre ind i hverdagen.

Dagligvarer bringes til døren

Internettet giver dagligvarehandlen nye muligheder for at nå ud til kunderne. Det nyeste koncept er onlinesupermarkedet. Her kan forbrugerne, med få klik på musen, købe deres dagligvarer på det tidspunkt, der passer dem. Varerne bliver leveret direkte til døren – ligesom Brugsen og købmanden gjorde førhen. Onlinesupermarkedet tilbyder forbrugerne en bekvem og tidsbesparende løsning på deres indkøb.

Konkurrence og supplement til butikken

Internethandlen er både en konkurrent og et supplement til de fysiske butikker. For små butikker kan nethandel være med til at supplere omsætningen. Omvendt så kan nethandlen medføre, at forbrugeren ikke længere har behov for at komme i den fysiske butik, som derfor må lukke.

En udstilling, der vakte minder

Udstillingen har været godt besøgt i det års tid, den har stået. Den har formået at vække minder hos de gæster, som kom fra Greve og omegn om dengang, de handlede i Greve Brugsforening, hos Købmand Andersen eller i Aldi. Derudover har udstillingen været med til uddybe den større historie på Greve Museum om, hvordan velfærdssamfundets fremkomst har været med til at præge og forandre Greve som egn. Særudstillingen har fungeret som en ekstra fortælling til den, som fortælles i museets permanente udstilling Velfærdsdrømme.

Børnefortællefestival i Greve

Af museumsformidler Louise Kofod Ahmt

Den sidste uge i oktober arrangerede Greve Bibliotek, Den Musiske Skole og Greve Museum en børnefortællefestival, hvor børn og unge selv kunne synge, tegne og filme deres egne fortællinger. Med temaet "Grufulde Greve" var der gjort klar til, at børn i Greve kunne lære at tryllebinde deres publikum med frygtindgydende og forfærdelige fortællinger.

En grufuld uge

I slutningen af oktober spreder uhyggen sig de fleste steder, når der varmes op til halloween. I Greve Kommune markerede vi dette i den sidste uge i oktober med en børnefortællefestival, hvor børn kunne lave grufulde fortællinger sammen med professionelle kunstnere. I løbet af ugen blev der afholdt adskillige workshops for 4.-6. klasserne i Greve, og weekenden sluttede af med åbne workshops på Mosede Fort – Danmark 1914-18 og Karlslunde Bibliotek. Børnene fik brugt både fantasi og kreative evner, da det var børnene selv, der skulle skabe historierne.

Forfatterspirer på besøg

På Mosede Fort – Danmark 1914-18 fik vi besøg af fire 5. og 6. klasser, som sammen med børnebogsforfatter Line Leonhardt gik på opdagelse i de historiske omgivelser for at finde inspiration til gode historier. Eleverne skulle selv skrive historier om de grufulde dilemmaer, som danskere blev stillet i under 1. Verdenskrig. Line Leonhardt lavede kreative skriveøvelser med eleverne og viste, hvordan man kan bygge historier op. Eleverne kastede sig ud i at være forfatterspirer, og med Line Leonhardts redskaber sansede de pludseligt de historiske genstande og rum på en helt anden måde, når de fx skulle beskrive en gammeldags telefon. Det kom der mange spændende fortællinger ud af, og elevernes eneste anke var, at de havde for lidt tid, for de ville gerne have skrevet flere historier. Ved at bruge museumsrummet til danskfaglig undervisning, blev eleverne meget motiverede. Derudover var både elever og lærere begejstrede for at have fået muligheden for at møde en vaskeægte forfatter.

Fortet som filmkulisse

I den efterfølgende weekend inviterede vi børnefamilier til at lave film sammen med filmproducer Stine Lauritz

Forfatter Line Leonhardt giver gode tips til at skrive historier. Foto: Greve Museum

Larsen fra Film-X. Med iPads i hænderne brugte de Mosede Fort – Danmark 1914-18 som kulisse, når de skulle lave deres egne små stopmotion film. Stine Lauritz Larsen fortalte om filmens virkemidler og gav gode tips og tricks til, hvordan man bygger sin film op. Både børn og voksne blev hurtigt opslugt af deres egne filmprojekter, og museets mange historiske dragter kom i brug, når der skulle fortælles om gullaschbaroner og bønderkarle. Ved netop at kombinere det historiske og det filmtekniske svarede flere af deltagerne, at de havde lært en masse på en sjov måde.

Samarbejde på tværs af institutioner

Børnefortællefestivalen blev gjort mulig på baggrund af midler fra Greve Kommunens børnekulturpulje. Med de gode erfaringer fra 2016 vil vi de kommende år arbejde videre på at opbygge en tradition for en årlig børnefortællefestival på tværs af institutioner. Det giver os mulighed for at invitere professionelle kunstnere udefra, så børn og unge i Greve også fremover kan få redskaber til at synge, tegne, skrive og fortælle deres mange gode historier.

Moderne hedeboosyning

Af museumsinspektør Kamilla Hjortkjær

En udstilling, der først og fremmest handlede om kreativitet og en stor kærlighed til håndarbejdet!

I sommeren 2016 kunne museet byde indenfor til en særudstilling, hvor det håndlavede var i centrum. Her kunne museets gæster se, hvordan en gruppe af kvinder i dag fortolker og bruger de gamle lokale broderiteknikker i nye og spændende sammenhænge. I særudstillingen Moderne hedeboosyning udstillede både nuværende og tidligere medlemmer af sygruppen et udvalg af de mange broderier, som er resultatet af mere end 10 års arbejde med hedeboosyningen.

Gruppens historie

I kraft af sin beliggenhed på den gamle hedeboegn har Greve Museum gennem årene gjort meget for at indsamle og udstille de specielle hedeboosyninger. Og i 2005 oprettede museet en studiekreds i hedeboosyning som følge af, at museet havde oplevet en stigende interesse for de gamle broderier. Det var derfor et naturligt skridt videre, at begynde at undervise de særligt interesserede studiekredsmedlemmer i de gamle teknikker, og under

Kun fantasien sætter grænser for, hvad man kan brodere på.
Foto: Greve Museum

Gæster i udstillingen beundrer dukken, som er klædt i en kjole af hør, dekoreret med hedeboosyninger. Foto: Greve Museum

ledelse af museets tidligere registrator, tekstillærer Jytte Harboesgaard, blev studiekredsen en realitet. Senere overtog tekstilformidler Laila Glienke ledelsen af gruppen, som siden har skiftet navn til sykredsen. Nogle deltagere har været med hele vejen, mens andre er stoppet, hvilket har givet plads til nye deltagere i gruppen.

Hedeboosyning er fællesbetegnelsen for syv forskellige broderivariationer, der blev udviklet fortløbende og anvendt sideløbende i en periode fra slutningen af 1700-tallet til midten af 1900-tallet på hedeboegnen, som Greve er en del af. Frem til 1870 var der tale om bondesyninger, som en stor del af kvinder fra området mellem København, Roskilde og Køge var i stand til selv at udføre. Efter 1870 syede de dygtigste bondekvinder hedeboosyning, som blev købt af velhavende københavnske kvinder. I starten af 1900-tallet kom det på mode, at borgerskabets kvinder selv lærte at sy varianter af hedeboosyning. Det var på dette tidspunkt, at hedeboosyning blev syet over hele Danmark og kopieret og solgt i bl.a. England og USA.

Mange af de nye broderier blev syet som såkaldte "prøveklude". Her er de samlet og vist i udstillingen. Foto: Greve Museum

Udstillingens broderier

Undervisningen har altid været bygget op omkring studier af udvalgte tekstiler fra Greve Museums samling. Deltagerne har studeret de gamle mønstre og teknikker på helt nært hold, og har derved fundet inspiration til deres eget arbejde. Det afspejlede sig tydeligt i udstillingen, hvor der ikke var to arbejder, der var helt ens.

De udstillede broderier var alle nye broderier, der tog udgangspunkt i de historiske hedeboosyninger. En stor del af broderierne var såkaldte prøveklude, men flere af deltagerne i sykredsen havde også arbejdet med broderi som udsmykning på beklædningsdele, pyntegenstande eller brugsgenstande.

I løbet af udstillingsperioden stillede flere af udstillerne op til arrangementer, hvor gæsterne selv kunne prøve kræfter med broderiet, og i samarbejde med tekstil-

En blomst i teknikken hvidsøm tager form i broderirammen.
Foto: Greve Museum

formidler Laila Glienke valgte museet desuden at udbyde nogle sykurser for helt nye kursister, da det "gamle" hold i flere år har været fuldttegnet. Pladserne på disse kurser blev hurtigt besat, og derfor fortsætter vi også i 2017 med at udbyde nye kurser i det gamle håndværk.

En film – mange målgrupper

Af kommunikationsmedarbejder Maja Lykketoft

I efteråret 2016 fik Mosede Fort – Danmark 1914-18 produceret en lille film om museet. Filmen skulle kort, men nogenlunde fyldestgørende præsentere museet i levende billeder. Det skulle både være en film, der gav en idé om, hvad museet kunne byde på, men samtidig var så kort, at seere både havde lyst til at se den til ende og fik lyst til at opsøge museet.

Hvordan præsenteres museet?

Filmen viser en 10 års dreng på tur rundt i museet. Han har sin farmor med. Mens han leger sig gennem de interaktive tilbud, læser farmor de gamle aviser i officerstuen. Sammen går de videre på opdagelse i udvalgte rum og møder blandt andet udklædte kustoder, der viser vej og vil have dem til at spille "Krigens Valg" på iPad. Til sidst ender de ude på volden og nyder udsigten over vandet. Således viser vi både museet indefra og de udendørs faciliteter. Idéen var, at filmen skulle være en billedoplevelse, der på under 2 minutter kunne promovere museet uden yderligere forklaringer.

Hvilke kanaler?

Filmen skulle bruges som generel appetitvækker både på museets egne digitale flader – hjemmesiden og museets Facebookside. Men den skulle også være brugbar til at rundsende til nuværende og fremtidige samarbejdspartnere. Derudover skulle den bruges som kampagnefilm for museet på S-togenes skærme. Mandag d. 14. november 2016 lancerede vi 2 varianter af filmen af forskellig varighed på alle de nævnte flader på én gang.

Målgruppen

Filmen kunne ramme bredt. Den fælles museumsoplevelse mellem drengen og farmoderen – med det legende element og det fordybende element repræsenteret ved hhv. barnet og den voksne, vurderede vi, umiddelbart ville have en bred appel.

Bagom filmen

Mosede Fort – Danmark 1914-18s PR-ansvarlige Maja Lykketoft skrev selv manus, instruerede og producerede filmen med hjælp fra en professionel fotograf.

Den første version var på 1.35 min. med lydspor af musik fra 1910'erne og indtalingen fra udstillingstelefonerne om, at "krigen er brudt ud". Her skiftede vi farven fra farver til S/H under indlevelsen i museets tidsunivers. Versionen til S-togets skærme måtte ikke være på mere end 30 sekunder og skulle være uden lyd, som formatet på S-togsskærme tilskriver. S-togsversionen kørte på 2.806 skærme i 135 togsæt i hele hovedstadsområdet. Den "lange" version kunne opleves på vores egne webflader og synlige skærme overalt i Greve Kommune.

Mosede Fort – Danmark 1918-14 bruger også filmen til at gøre opmærksom på, at museet holder åbent alle dage i vinterhalvåret i modsætning til de tidligere år, hvor der kun var åbent i weekenderne.

Reaktioner

Efterfølgende fik vi mange positive tilkendegivelser både på Facebook og mail. Filmen vil også blive brugt i 2017. Der er ingen tvivl om, at de levende billeder vækker genklang, og som medie appellerer bredt. Så vi vil fortsat gøre brug af filmmediet i markedsføringen.

Stillbillede fra filmen om Museum Mosede Fort.
Foto: Greve Museum

Med lyd og iPad kan historien opleves på Grevegård

Af historiker Kristian Hasselbalch

Gæster på vej over til stuehuset. Foto: Greve Museum

Appen Danmarks Museer med historier fra stuehusets udstillinger er nu udvidet med flere historier, og det er muligt at låne en iPad med indholdet, så det ikke er nødvendigt at downloade appen til egen telefon.

Lån af iPads til gæsterne

Museets permanente udstilling Grevegård, som er opsat i Stuehuset på museet, har siden 2001 givet publikum en indsigt i, hvordan livet har været på Grevegård fra midten af 1800-tallet og frem.

I udstillingen har publikum via deres mobiltelefon kunne downloade appen Danmarks Museer og lytte til fortællinger omkring genstande og livet på gården. Appen giver museet mulighed for at kunne tilføje et ekstra lag

af formidling til udstillingen og dermed styrke den fortælling og oplevelse, som museet ønsker at give sine gæster.

For at styrke dette har museet i 2016 udvidet tilbuddet til gæsterne og oprettet en iPad til udlån med appen installeret på. Nu kan alle gæster uanset, om de har en smartphone eller ej, opleve de gode fortællinger, som appen indeholder. Samtidig er indholdet i appen blevet udvidet således, at den anden permanente udstilling i stuehuset "Imod nye tider" har fået lydfortællinger.

Selve iPaden kan lånes i caféen og er et tilbud, som mange af museets gæster har gjort brug af og udtrykt stor glæde over.

Køkkenhavens lyksaligheder

Af gartner Elsebeth Larsen

Museumshaven er blevet beriget med en ny køkkenhave efter gammelt forbillede.

Flittige hænder

Greve Museum har et havelaug, en lille håndfuld borgere, der gennem mange år har bidraget med frivilligt arbejde til museumshavens forskønnelse. For en lille snes år siden blev der, på initiativ af et medlem af havelauget, anlagt en køkkenhave på Grevegård.

En møjsom start

Det oprindelige udgangspunkt for en frodig køkkenhave var ikke det allerbedste: En stenet lerjord, der tillige var "beriget" med agertidsel, peberrod og agerpadderokke i rigelige mængder. Det var selvsagt et møjsommeligt arbejde at passe jordlodden, og ønsket om en ny køkkenhave, med bedre forhold for planter såvel som for have-mand, opstod snart.

Efter gamle forbilleder

I foråret 2016 anlagde museets gartnere og havefrivillige derfor i fællesskab en ny køkkenhave på Grevegård. Nyanlægget blev bogstaveligt talt lagt oven på det gamle men nu i form af højbede med grusstier imellem – et udseende, der i hovedtræk svarer til en køkkenhave på landet anno 1860. Højbede er ingen ny opfindelse, men

kan spores tilbage til middelalderens klosterhaver. Også her blev bedene ofte afgrænset med rammer af træ. Køkkenhaven svarer, både i henseende til udseende og indhold, til egnens køkkenhaver i tidligere tider, om end i noget mindre målestok. Større gårdes, herunder Grevegårdens, køkkenhaver var af ganske andre dimensioner. Før var man i udstrakt grad selvforsynende, og husholdningerne på gårdene var ofte store. I 1906 var der således på Grevegård dagligt 15 munde at mætte og fx i høsttiden og ved festlige lejligheder mange flere.

Køkkenhavens lyksaligheder

I månederne efter anlæggelsen blev der sået og plantet og sammen med de allerede eksisterende bærbuske og det smukke pæreespalier, præsenterer området sig nu fra sin bedste side. Her vokser en række sorter af frugt, bær, grønsager, krydderurter og lægeurter, som var almindeligt anvendt i husholdningen før i tiden. Men man kan også støde på mere specielle afgrøder. På 100 år – fra 1800 til 1900 – skete der en betydelig udvidelse af det tilgængelige sortiment. Handlungartnerier og frøfirmaer kom til, og madkulturen tog efterhånden nye retter til sig.

Har man lyst til at smage er man altid velkommen i åbningstiden i museumscaféen, hvor køkkenhavens afgrøder omsættes til nutidig gastronomi.

Fra venstre tre medlemmer af havelauget på studietur til Frilandsmuseet.
Foto: Greve Museum

Byg en Brugs

Af historiker Kristian Hasselbalch

I efterårsferien satte Greve Museum med forløbet Byg en brugs fokus på genbrug og kreativitet. Arrangementet tog udgangspunkt i udstillingen Fra Høker til hypermarked og dens fortælling omkring butikernes og handlens udvikling.

Indsamling af emballage og skrald

Uanset om vi handler hos Brugsen eller hos den lokale købmand, så kommer vi ikke udenom, at vi, udover vores varer, også hjembringer en stor mængde emballage. Næste stop på turen for emballagen er typisk skraldespanden.

Denne tankegang forsøgte museet at vende på hovedet ved at indsamle emballage og skrald, som skulle bruges til at bygge med. Især museets cafe leverede store mængder af mælkekartoner, paprør og æsker til workshoppen.

Udgangspunktet var butikker, men fantasien kendte ingen grænser i workshoppen. Foto: Greve Museum

Byggeri efter fri fantasi

Der var ikke udviklet skabeloner, som børnene skulle bygge efter i workshoppen, da denne i høj grad handlede om at sætte fantasien fri og vise, at meget af det, vi smider ud, i bund og grund kan bruges til leg.

Denne tilgang var med til at åbne op for og udfordre kreativiteten. For de voksne, som deltog sammen med deres børn, var det lidt af en udfordring at skulle bygge noget uden en skabelon til at holde en i hånden. Der blev både bygget små dyr, butikker og til med store drager og giraffer.

God stemning i værkstedet

Stemningen i værkstedet var rigtig god og medrivende, og de fleste deltagere blev faktisk siddende indtil lukketid. Ved at benytte skrald som byggemateriale kunne museet indirekte undervise børn i værdien af at genbruge materialer, samtidigt med at de frie rammer for aktiviteten kunne understøtte kreative ideer til, hvordan problemer omkring byggeriet kunne løses.

Museets personale havde bygget brugsforeninger og købmandsbutikker, som eksempler der kunne fungere som inspiration. Foto: Greve Museum

Interessante indkomster

Af museumsinspektør Kamilla Hjortkjær og arkivar Mikkel Hansen Stage

Hvert eneste år er der indkomster, der gør et særligt indtryk. Det kan være, fordi genstandene er af helt særlig karakter, fordi de bringer en god – og måske ikke før fortalt – historie med sig eller en helt tredje grund, og 2016 var bestemt ingen undtagelse!

Erhvervelser med tilknytning til Grevegård

Gennem hele museets virke har historien om Grevegård været en central fortælling. Mange vil måske tro, at museet og arkivet for længst har indsamlet, hvad der er at samle på fra denne gård, men i 2016 kom der alligevel en række genstande i samlingen, som knytter sig til Grevegårds historie.

Én af de indkomne genstande var et lille halssmykke, som Laura Ingeborg Larsen havde ejet. Laura blev født i 1896 og døde i 1984. Hun var datter af Søren og Maren Larsen, ejere af Grevegård, og hun fik, ifølge giver, formentlig smykket af sin mor Maren Larsen (1868-1947). Det lille smykke kan desuden ses på et foto, som allerede var at finde i arkivets store fotosamling.

En anden genstand, som også knytter sig til Grevegårds historie er en navneklud broderet af Ane Marie Nielsen (1866-1954). Ane Marie var Maren Larsens søster. Broderiet er fra 1878 og er altså broderet, da Ane Marie

Navneklud broderet af Ane Marie Nielsen

var omkring 12 år gammel. Broderiet er indrammet og hang i midten af 1900-tallet i den midterste stue på Grevegård, har giver fortalt os.

Livet i forstaden

Det er dog ikke kun Grevegårds og de andre ældre gårdes historie, som er interessante at indsamle genstande fra. Et af museets fokusområder er udviklingen af forstaden og livet i forstaden i det 20. århundrede, hvilket eksempelvis afspejler sig i en indkomst fra en giver, der har boet i Greve hele sit liv. Giver voksede op i et hus i Greve Landsby, mens hendes mand kom til Greve hver sommer sammen med sine forældre, der købte sommerhus ved Greve Strand. Senere blev dette sommerhus renoveret og fik status af et helårshus, og det er her, at giver og hendes mand bor i dag. I denne indkomst var der genstande og arkivalier, som på forskellig vis fortæller om børne- og ungdomsliv i 1950'erne og 1960'erne. Her er både legetøj, byggesæt og spil, som knytter sig til leg for de mindste, men også en del venindebøger, dagbøger, kalendere og poesibøger, som kan fortælle os rigtig meget om, hvad der optog en teenager i 1960'erne lige netop her i Greve.

Livet i Greve Præstegård

Som nævnt tidligere fandt rigtig mange flotte fotografier også vej til arkivets samlinger i årets løb. Der var alt fra enkeltbilleder af de gamle hedebogårde til hele familiefotografier, som viser livet på Greve Præstegård i mellemkrigs-tiden. Samtidig indscannede vi en mængde glasnegativer fra Karlslunde og Karlslunde Strand, der gengav landsbylivet og strandlivet omkring forrige århundredeskifte.

Finnebørn på Villa Olsbæk

En af de mere specielle indkomster stammer også fra området ved stranden og blev indleveret i forbindelse med arkivets deltagelse i Kulturarvskommuneprojektet.

Finnebørnene i sovesalen på Villa Olsbæk. Kvinden, der redder hår, er en af de finske lotter, der fulgte med børnene. Optaget 1941-43, fotograf ukendt

En borger spurgte, hvorfor projektet ikke skrev noget om alle finnebørnene på Villa Olsbæk under 2. Verdenskrig, han havde nemlig et gammelt fotoalbum, der stammede fra en af de piger, som havde passet børnene. Dette førte til, at arkivet fik lov at låne albummet og scanne samlingen af billeder, som fra start til slut viste historien om de 43 børn fra det krigsramte Finland, som på foranledning af F. L. Smidth tog ophold i Villa Olsbæk, mens krigen rasede i deres hjemland. En samtidig aflevering

af medarbejderblade fra F. L. Smidth gjorde os yderligere i stand til at klarlægge hele historien, sådan at billederne for alvor kom til deres ret.

For sådan er det jo i høj grad med vores billedsamling. Den er som et stort puslespil, hvor brikkerne hver især fortæller en lille bid af vores samlede historie. I 2016 fik vi indsamlet og registreret nogle rigtig gode brikker til dette puslespil.

Relancering af digitale installationer på Mosede Fort – Danmark 1914-18

Af museumsinspektør Hans Henrik Appel

To af de store formidlingsmæssige omdrejningspunkter på Mosede Fort – Danmark 1914-18 – den store interaktive model af Tunestillingen og det interaktive Europakortgulv – er blevet relanceret i ny forbedret udgave takket være støtte fra Nordea-fonden.

Meaning Making Experience

I 2016 meldte museet sig ind i organisationen MMEx – Meaning Making Experience, museernes videnscenter for digital formidling. Det skete for at kunne følge med i den rivende udvikling inden for feltet og for at kunne trække på kvalificeret rådgivning og sparring. Museet benyttede dette medlemskab til at få vurderet de installationer, der blev udarbejdet i forbindelse med åbningen af Mosede Fort – Danmark 1914-18 i 2014. Nogle af disse installationer har driftsmæssigt været meget ustabile, og de har ikke fået de ønskede formidlingsmæssige pointer frem. På grundlag af gennemgangen udarbejdede museet med

MMEx' hjælp en kravspecifikation i forhold til de to installationer, som udgjorde de største udfordringer: Den store model af Tunestillingen i fortets 'kommandorum', og det interaktive Europakort i fortets introduktionsrum.

Modellen af Tunestillingen

Museet bad tre velrenommerede digitale virksomheder om at afgive tilbud på, hvad en ændring af installationerne ville koste, og efter at have gennemgået de afgivne tilbud sammen med MMEx valgte museet at gå videre med tilbuddet indsendt af firmaet Yoke.

Den største og mest gennemgribende ændring var arbejdet med modellen. Her var kernen i den gamle installation en 3-dimensionel landskabsmodel udfæret i corian med en kortprojektion. De interaktive elementer bestod i, at man via en skærm kunne styre en lyskegle rundt på modellen og få enkelte stedsangivelser fremhævet, samt

Med den store drejeknap kan man nu følge udviklingen og afviklingen af Tunestillingen i 9 faser. Foto: Greve Museum

at man ligeledes via en skærm kunne aktivere knapper, der tilføjede markeringer på kortet af kanonstillinger, luftskyts, flankeringshuler, soldaterlejr m.m. Der blev ikke formidlet nogen sammenhængende fortælling eller forløb, og brugen af skærm, som interaktionsflade, fjernede fokus fra selve modellen. Udover at formidlingen ikke fungerede, var der store problemer både med hardware (primært i form af projektorerne) og software med både hyppige og langvarige nedbrud.

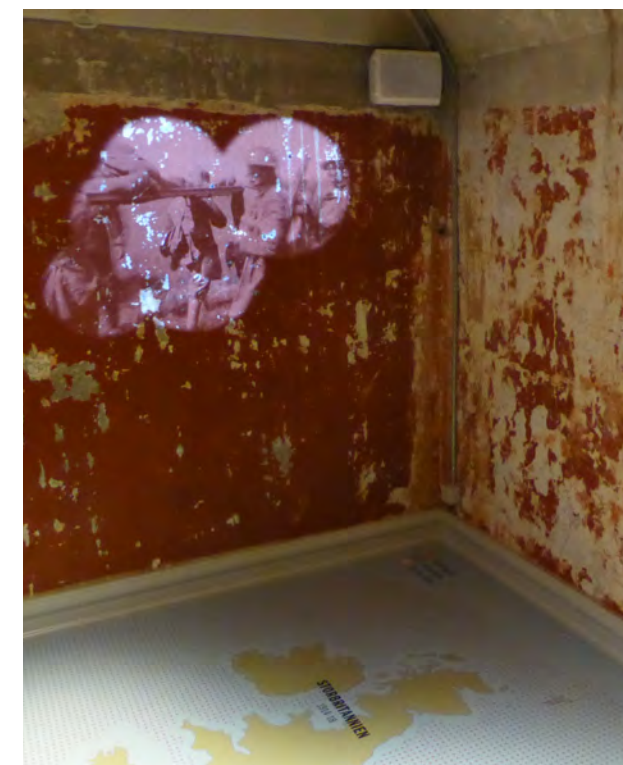
Den nye løsning

I den nye løsning har museet søgt at adressere alle problemerne. Der er valgt en overordnet forløbsfortælling i formidlingen. Gennem 9 faser vises udviklingen af Tunestillingen fra første spadestik til afviklingen. Ved hjælp af en stor drejeknap kan man dreje sig igennem opbygningen af de sammenlagt over 500 elementer i form af kanonbatterier, skyttegrave, pigtrådsbælter, mandskabsrum m.m. En kort tekst fortæller i overskrifter historien, der viser, hvordan stillingen udviklede sig i takt med, at erfaringerne fra skyttegravskrigen på Vestfronten indløb. Tunestillingens rolle i den strategiske planlægning ændredes, og ressourcerne i Danmark blev mere og mere knappe.

Ved at bruge en fysisk drejeknap frem for en skærm som interaktionsflade sættes modellen og dens materialitet i centrum. Derudover er der lagt et fordybelseslag ud på selve modellen i form af 10 touchpunkter. Ved berøring fortæller hver af touchpunkterne gennem en tekstet billedsekvens på 4 billeder om stillingens forskellige funktioner, forankret i fysiske lokaliteter. Endelig er der med ny hardware, i form af bl.a. LED-projektorer, arbejdet på at skabe en mere driftssikker installation. Det store arbejde med at indlægge og formgive adskillige hundrede historiske informationer på forskellige kortlag er foretaget i samarbejde med Stig Roar Svenningsen fra Det Kongelige Bibliotek, erhvervspraktikant Ann-Marie Bech og grafisk designer Mette Secher.

Europakortets ændringer

Ændringen af det interaktive Europakort var ikke nær så gennemgribende. Her drejede det sig primært om at sikre en mere driftssikker løsning samt at skærpe de formid-

De nye 'levende bobler' i rum 2 viser bl.a. flere klip fra Imperial War Museums film fra Vestfronten. Foto: Greve Museum

lingsmæssige greb og pointer gennem grafisk bearbejdning og redigering af det indlagte informationsmateriale. For at forhindre at de kabler, der forbinder kortets sensorer med hardwaren, bliver slidt over eller brænder gennem det lagte gulvtæppe, er der blevet indlagt et ekstra gulvlag, hvori kablerne er blevet fræset ind. Derudover er rummets lydside af hensyn til personalets arbejdsmiljø både blevet ændret og styret af en rumsensor, som kun aktiveres, når der er besøgende. Layout og signaturer på kortet er ændret, dele af filmmaterialet er blevet udskiftet, filmene omredigeret, og de fastlåste, firkantede filmfelter er afløst af levende, runde, boblende kighuller.

Forhåbentlig vil de nye installationer i de kommende år både kunne fungere mere stabilt og give de besøgende flere og bedre muligheder for selv at gå opdagelse i de mange nye formidlingslag.

Årets gang på Greve Lokalarkiv

Af arkivar Mikkel Stage

2016 kom for alvor til at stå i digitaliseringens tegn. Det var året, hvor vi fortsatte scanningen af vores fotosamling, digitaliserede hele vores lydssamling og tog de første spadestik til vores digitale formidling på Historisk Atlas. Det var også året, hvor vi med stor succes genoptog de lokalhistoriske byvandring i samarbejde med de lokalhistoriske foreninger.

Frivillige

Vi er så heldige på Greve Lokalarkiv, at vi har tilknyttet en række mennesker, for hvem egnens lokalhistorie er hjerteblod. Samtidig har de ofte boet på egnen i en menneskealder, så de er i sig selv lokalhistoriske kapaciteter gennem deres viden om lokalområdet og dets beboere. I årets løb har vi fra arkivets side prioriteret det frivillige arbejde meget højt. Hvis de frivilliges viden og tekniske kompetencer skal kunne udnyttes til fulde, er det essentielt, at deres arbejde bliver tilrettelagt og struktureret på en måde, så vi sikrer, at deres viden også er at finde i arkivets endelige registreringer.

De frivillige har arbejdet med en lang række forskellige opgaver. Nogle har ordnet og registreret personarkiver, mens andre har transskriberet ældre skrifter og korrespondance. Men også i år har de store arbejdsopgaver omhandlet vores billedsamling. De frivillige har spillet en stor rolle i forhold til ordning, scanning og registrering af helt nye indkomster, samt scanninger af nogle af de materialer, vi allerede havde i vores gemmer. F.eks. scanningen af en lang række glaspladenegativer, der gengiver nogle af egnens ældste motiver. Deres arbejde har gennem året sikret, at mange fotografier og arkivalier nu er grundigt beskrevet og forsvarligt gemt for eftertiden.

Sammen om lokalhistorien

I Greve er der en lang række interessenter, som alle har en aktie i vores fælles fortid. Det er arkivets mål altid at stå til rådighed og skabe gode rammer for udfoldelse af lokalhistoriske aktiviteter.

I 2016 har vi haft et meget nært samarbejde med Greve Lokalhistoriske Forening (GLF) og Sydkystens Slægtsforskere, ligesom vi også har indledt et tættere samarbej-

De frivillige arbejder hårdt på arkivet. Foto: Greve Museum

de med Foreningen Valdemar. Sammen med GLF lavede vi i løbet af foråret og sommeren tre byvandring, hvor vi fortalte om henholdsvis Greve Landsby og området omkring Greve Strand. Alle arrangementerne blev store tilløbsstykker med over hundrede deltagere hvert sted. Faktisk var de så populære, at vi havde svært ved at råbe folk op. Det har arkivet taget konsekvensen af og indkøbt nyt lydudstyr, der frit kan bruges af Lokalarkivet og foreningerne.

Arkivet afholdt også to arrangementer i samarbejde med Sydkystens Slægtsforskere. I foråret viste vi filmen "Min franske forbindelse", som omhandlede arbejdet med at følge huguenotterne op gennem Europa. I efteråret havde vi et arrangement, hvor vi fokuserede på, hvordan man kunne skrive sin egen slægtshistorie, så den blev spændende og nærværende for dem, man ville skrive til. Begge arrangementer trak mange tilhørere, og gjorde os meget klogere.

Digitalisering af lydssamlingen

I slutningen af året besluttede vi os for at digitalisere vores store samling af interviews. Siden lokalarkivets grundlæggelse i starten af 1970'erne har medarbejdere og frivillige indsamlet interviews med repræsentanter for lokalsamfundet. Alle disse kassettebånd lå i vores magasiner, og mange af disse interviews med borgerne er skrevet ud til brug for forskning og formidling. Andre bånd, som mange frivillige og borgere har givet os, har

ikke været nemt tilgængelige før nu. Tidligere var det fint med transskribering, men med de nye muligheder for at bruge lydoptagelserne direkte i udstillingen er det blevet meget påtrængende at få digitaliseret selve lydbåndene, specielt i disse tider hvor en kassettebåndoptager ikke er noget, man umiddelbart har ved hånden. Efter digitaliseringen er vores lydfiler nu kun få klik væk, og samtidig kan vi sikre lyd kvaliteten, der ellers ville forgå med tiden.

Kulturarvskommuneprojektet

I 2015 blev Greve af Kulturarvsstyrelsen udpeget som kulturarvskommune frem til 2018. I løbet af 2016 har vi på Lokalarkivet arbejdet tæt sammen med Greve Kommune om at definere og registrere de 20 kulturarvmiljøer langs Strandvejen, der skal danne grundlaget for det videre arbejde med kulturarven i Greve. Arbejdet har skabt nogle rigtig gode relationer og møder med befolkningen langs stranden, hvilket igen har affødt nogle meget fine indleveringer af fotografier og arkivmateriale. De 20 kulturmiljøer kommer også til at danne grundlaget for udnævnelsen af bevaringsværdige bygninger i de lokalplaner, der bliver vedtaget langs stranden i de kommende år. På denne måde har kulturarvskommuneprojektet været et godt eksempel på en arbejdsopgave, der forener næsten alle elementer af arkivets arbejde og skaber sammenhæng mellem de forskellige processor.

Ordning og registrering

Arkivet arbejder hele tiden på at forbedre vores registreringer af de materialer, vi ligger inde med. Gennem hele 2016 har vi praktiseret "straksregistrering" af nye indkomster, hvilket medfører, at vi ikke oparbejder yderligere ordningsefterslæb. Samtidig er vi godt i gang med at nedbringe det efterslæb, arkivet har fra tidligere år. En af de store udfordringer for arkivet har været, at store dele af vores fotografier lå samlet i delvist registrerede emnesamlinger, som var svært tilgængelige. Samtidig havde et tidligere fotoscanningsprojekt allerede løst nogle af de tunge arbejdsopgaver med at scanne fotografierne. Tilbage stod altså at omregistrere fotografierne og placere deres scanningsfiler i det korrekte system. Dette arbejde har arkivet været i gang med hele året, og i starten af november var arbejdet tilendebragt. Det betyder helt konkret, at vores scannede og registrerede billedsamling er vokset fra 11.000 fotografier i slutningen af 2015 til 18.000 billeder ved udgangen af 2016. Det er en landvinding, vi er meget stolte af, og som gør os endnu bedre i stand til at formidle lokalhistorien.

Kjeld Ejdorf fortæller for fulde huse den spændende historie om stormfloden i 1872. Foto: Greve Museum

Planternes kulturhistorie

Af gartner Elsebeth Larsen

I tulipanbedet, hvor tulipanerne vokser i et sirligt mønster, formet som en hedebo-spids, lægges vægten på at fortælle om tulipanen som et yndet motiv i hedebo-syningen. Foto: Greve Museum

Omkring Grevegård findes stadig levn af den oprindelige bevoksning fra den gang, gården stadig var en aktiv landbrugsejendom, fra de gamle stynede popler til den lille pinselilje. Hertil kommer flere haveelementer, som museet har rekonstrueret efter oplysninger om tidligere tiders haveanlæg, sådan som de kan have set ud på Grevegården og på hedeboegnen i perioden 1850-1930.

Mange af Grevegårds planter og haverum rummer potentialet til mange gode fortællinger, og fra 2016 kan man rundt om i haven læse om udvalgte planter eller områder i haven.

Tovværk og søvnløshed

Om lindetræerne kan for eksempel læses at: Træet er oprindeligt i Danmark, at man tidligere lavede tovværk af den stærke lindebast og trækul af veddet. At lindetræet ofte blev plantet tæt på gårdene som værnetræ mod brand, lynnedslag og sygdom. Og endelig at man anvendte lindeblomstte mod søvnløshed og ”nerver”.

Mølfordriver og prydblante

Om lavendel kan læses, at planten har været kendt og anvendt i hele landet fra før 1800-tallet som både

nytte- og prydblante, som mølfordriver mellem uldtøjet, mod ildelugt i stuerne og til medicinsk brug for både dyr og mennesker. På Grevegård danner denne lave lavendelhæk – sammen med Rosa alba – afgrænsningen mellem frugt- og prydhave. Skiltet afsluttes med folkeligt mundheld: ”Hvor lavendlen trives, råder konen i huset”.

Indhold på haveskiltene

Som det ses, kan der anlægges mange synsvinkler på en given plante. På haveskiltene indgår ofte følgende elementer, såfremt der findes oplysninger herom: Dansk navn, herunder evt. øgenavne og lokale, folkelige navne, videnskabeligt navn (latinsk navn), plantens indførselsår i Danmark, evt. lokalt tilhørsforhold, anvendelse: Fx i potpourri, til medicinsk brug, som krydderurt, hvor og som hvilket element den indgår i haven (evt. sammen med andre blomster), folkelige mundheld, vejrvarsler eller citater fra poesi og prosa.

De nye haveskilte er blevet taget vel imod af museets gæster. Mange sætter pris på at kunne gå lidt i dybden med planternes kulturhistorie på rundgang i museums-haven, og med tiden vil der komme flere fortællinger til.

Om Greve Museum

Af økonomimedarbejder John Alexandersen

Denne artikel giver et overblik over museets tal og organisation.

Åbningstider – Greve Museum

	Museum	Arkiv	Skoletj.	Kontoret
Mandag	Lukket	Lukket	Lukket	9-14
Tirsdag	11-15	Lukket	9-14	9-14
Onsdag	11-15	13.30-17	9-14	9-14
Torsdag	11-15	13.30-17	9-14	9-14
Fredag	11-15	Lukket	9-14	9-14
Lørdag	Lukket	Lukket	Lukket	Lukket
Søndag	11-17	Lukket	Lukket	Lukket
2. ons. i mdr.	13.30-21	13.30-21	Lukket	9-14

Grevegård har i 2016 fået nye skilte. Foto: Greve Museum

Åbningstider – Mosede Fort – Danmark 1914-18

7. februar – 22. februar	10-17	Dagligt
22. februar – 22. marts	11-15	Hver weekend
28. marts – 6. april	10-17	Dagligt
7. april – 31. maj	11-15	Dagligt
1. juni – 31. august	10-17	Dagligt
1. september – 9. oktober	11-15	Dagligt
10. oktober – 18. oktober	10-17	Dagligt
19. oktober – 30. december	11-15	Hver weekend
Skoletjenesten	9-16	Alle hverdage

Administration

Museet har i 2016 opfyldt sine administrative forpligtelser. Bogføringen af statuskonti afstemmes hver måned, og der laves løbende budgetopfølgning. Ved udarbejdelse af årsregnskab til Slots- og Kulturstyrelsen laves der ikke en balance med opgørelse af aktiver og passiver, idet vi er et kommunalt museum, der ikke selv ejer bygninger mv.,

Markedsføring

Antal bragte pressemeddelelser i 2016:

	Greve Museum	Mosede Fort
Dagbladet	25	8
Sydkysten	17	11
Vestegnen	10	5
Øvrige aviser	1	0

Greve Museum og Mosede Fort – Danmark 1914-18 sender pressemeddelelser ud til både lokale og landsdækkende aviser og medier. Greve Museum har sendt 32 pressemeddelelser i løbet af 2016, mens museet på Mosede Fort har sendt 24 pressemeddelelser ud. Derudover har museet også løbende kontakt med enkelte journalister, magasiner og andet, som vi kommunikerer direkte med.

En omtale på bl.a. webportalen ”Børn i Byen” samt på DRs hjemmeside førte til, at vi til fastelavn havde flere gæster end nogensinde før til dette traditionsrige arrangement. TV2 Lorry var på besøg på Greve Museum i juli, da museet havde inviteret børn og deres familier til et arrangement med fokus på gamle lege og igen i oktober i forbindelse med arrangementet om Allehelgen og Halloween.

På grevemuseum.dk og danmark1914-18.dk kan brugerne tilmelde sig vores nyhedsbreve, der sendes ud 5-10 gange om året. Greve Museums nyhedsbrev har 202 abonnenter, mens nyhedsbrevet fra Mosede Fort – Danmark 1914-18 har 815 abonnenter tilmeldt ordningen.

Der blev i 2016 lavet en digital folder med museets undervisningstilbud. Folderen blev sendt ud til alle skoler og lagt på lærernes intranet. Derudover ligger alle tilbud også på platformen skoletjenesten.dk.

På hjemmesiden www.materialplatform.emu.dk/ materialer – en hjemmeside, hvor danske museer og science centres undervisningsmateriale kan lægges digitalt – har Greve Museum og Mosede Fort – Danmark 1914-18 forskellige materialer repræsenteret. Det drejer sig bl.a. om "Historien om gåsen", "Hverdagsliv i krigens skygge – Kilder om Danmark under 1. Verdenskrig", "Allehelgenstraditioner og overtro", "Julens lys" og "Julens sange". På den måde er vores undervisningsmaterialer tilgængelige for skoler over hele landet.

Økonomi

Museets basisøkonomi bestod i 2016 af følgende beløb:

Kommunalt tilskud til Greve Museum	kr. 2.977.000
Kommunalt tilskud til Mosede Fort – Danmark 1914-18	kr. 1.978.000
Statstilskud	kr. 1.970.217
I alt	kr. 6.925.217

Derudover overførte vi ca. 1,6 mio. kr. fra 2015 til 2016 på Greve Museum til opsparing til bygningsvedligehold og udskudte projekter grundet stor travlhed med Mosede Fort – Danmark 1914-18.

Vi overførte også ca. 520 tkr. fra 2015 til 2016 på Mosede Fort – Danmark 1914-18 til en række engangsudgifter og videreetablering af museet på Mosede Fort.

Dertil kommer de beløb, vi har modtaget på baggrund af projektansøgninger, tilskud m.v.

Kommunen, Børnekulturmidler og teaterstilskud mm.	kr. 199.612
Visningsvederlag, Skulptur 2016 Ekstra	kr. 117.840
Arbejdsmarkedets Ferie Fond	kr. 853.540
Nordea-fonden	kr. 477.266
I alt	kr. 1.568.258

Visningsvederlag for Skulptur 2016 Extra, som vises i samarbejde med Kunstforeningen Køge Bugt, er i 2016 refunderet 100 % af Slots- og Kulturstyrelsen.

Der er en periodisering mellem udgifter og indtægter over årene på projekterne med fondsmidler, og vi har i 2016 afholdt udgifter til børneteater, hvor refusionen fra Slots- og Kulturstyrelsen først kommer til udbetaling i 2017.

Bygningsvedligehold og større anskaffelser

I 2016 sidste halvår er Grevegårdens teglstensfacader blevet pudsrepareret, væggene er blevet kalket og soklerne sværtet, dog undtaget svinehuset. Ligeledes er en del af det udvendige grønne træværk blevet afrenset for løstsiddende malingslag, grundet med grundingsolie og efterfølgende malet med dækmaling. Stråtagene er nødtørfigt repareret og efterset.

Kommunen har i 2016 rullet et energispareprojekt ud over Greve Museum med en række positive og negative konsekvenser. Det har været en udfordring for alle parter at forene museets æstetiske og klimamæssige krav med et rationelt energibesparelsesprojekt udbudt til private aktører.

Udstillingslokalerne på 1. sals syd- og vestfløj blev spartlet og malet ultimo 2016, således at lokalene var klar til den kommende udstilling fra Danmarks Radio om børne-TVs historie.

Alle eltavler blev termofotograferet i 2016.

Mosede Fort – Danmark 1914-18

På Mosede Fort blev infirmerbygningen gjort klar til brug, så lokalet kan bruges til foredrag, skoletjenesteforløb, møder m.v. Der er opsat et tørreskab til tørring af de studentermedhjælpernes uniformer, og der er opsat akustikdæmpende plader på loftet. Desuden er der udlagt tæpper til forbedring af akustikken.

Besøgstal

Nedenfor følger en oversigt over besøgende til Greve Museum i 2016:

Typen af besøgende	Voksne	Børn	Grupper
Besøgende til udstillinger	2.545	762	
Besøgende til omvisninger	260	0	10
Besøgende til arrangementer	1.924	660	
Besøgende i arkivet	281		
Skolebørn og lærere i skoletjenesten	108	976	40
I alt	5.118	2.398	50
Total 7.516 gæster			

På Grevegård fordeler museets gæster sig på individuelle besøgende, som går rundt og kigger på udstillingerne, får sig en kop kaffe i caféen eller er en tur forbi arkivet for at undersøge noget. Der er også rigtig mange, der deltager i de arrangementer, museet laver for både voksne og børnefamilier. Desuden er der jævnligt nogle private grupper, som henvender sig for at få en omvisning i museets samlinger.

Nedenfor følger en oversigt over besøgende til Mosede Fort – Danmark 1914-18 i 2016:

Typen af besøgende	Voksne	Børn	Grupper
Besøgende til udstillinger	6.417	2.119	134
Skolebørn og lærere i skoletjenesten	397	2.189	115
Besøgende til arrangementer	547	219	
I alt	7.361	4.527	249
Total 11.888 gæster			

På Mosede Fort – Danmark 1914-18 fordeler gæsterne sig på individuelle besøgende, hvoraf mange deltager i den offentlige omvisning, der er en del af billetten. Mange foreninger og organisationer har i 2016 bestilt en privat omvisning.

Rigtig mange skolebørn besøger museet i løbet af året. Her prøver de kræfter med stylvter i gården. Foto: Greve Museum

Museet på Mosede Fort modtager mange skoleklasser fra grundskolen og ungdomsuddannelserne, som indgår i undervisningsforløb på Mosede Fort – Danmark 1914-18. Hermed bidrager museet til, at eleverne får en lokal forankring, de får kendskab til den lokale historie i den store historie og en forståelse for samfundsudviklingen med den lokale vinkel som udgangspunkt.

På Greve Museums hjemmeside www.grevemuseum.dk har der i 2016 været 16.404 unikke besøgende. På Mosede Fort – Danmark 1914-18s hjemmeside www.danmark1914-18.dk har der i 2016 været 18.573 unikke besøgende. For begge museer er det en lille stigning i forhold til 2015.

Både Greve Museum, Mosede Fort – Danmark 1914-18 og Lokalarkivet har sider på Facebook, hvor følgerne kan følge med i, hvad der sker på museerne og i arkivet. Ved udgangen af 2016 havde Greve Museum 482 følgere, hvilket er en stigning på 28 % siden 2015. Mosede Fort – Danmark 1914-18 havde ved årets udgang 958 følgere, som er en stigning på 32 % siden udgangen af 2015 og Greve Lokalarkivs side havde 162 følgere, hvilket er en stigning på 36 % siden sidste år. På Facebook har Greve Museums opslag haft en såkaldt samlet rækkevidde på 69.945. Dette tal dækker over antallet af personer, som

har fået aktivitet fra siden inklusive opslag, opslag på andres sider, annoncer, referencer og indtjekninger. På Mosede Fort – Danmark 1914-18s Facebookside har vi i 2016 brugt en lille sum penge på annoncering på Facebook, og her har den samlede rækkevidde for opslag været på 213.420, hvoraf 63.343 har været resultatet af sponserede opslag

Personale

- Museumschef Henriette Buus
- Souschef Ruth Hedegaard
- Administrativt personale Marlise K.E. Pedersen til april
- Administrativt personale John Alexandersen
- Administrativt personale Lone Holst fra april
- Arkivar Mikkel Stage Hansen
- Forvalter Peter Dich til august
- Forvalter Peter Wolfenberg Olsen fra august
- Havemedarbejder Holger Hiller Christensen,
- Havemedarbejder Elsebeth Larsen fra april
- Museumsinspektør med særligt ansvar for Mosede Fort – Danmark 1914-18 Hans Henrik Appel
- Museumsinspektør med særligt ansvar for samlingen og kommunikation Kamilla Hjortkjær
- Kommunikationsmedarbejder Maja Lykketoft fra april
- Museumsinspektør Iben Overgaard fra december
- Museumsformidler Louise Kofod Ahmt
- Museumsmedarbejder Mads Danker Danielsen til maj
- Museumsmedarbejder Kristian Hasselbalch Jensen til december
- Museumsmedarbejder Karin E. Plough Meincke fra december
- Registrator Pernille Vistisen fra februar til juli
- Registrator Camilla Mølskov Larsen fra oktober
- Seniormedarbejder Paul Erik Nissen Schultz fra april til juli
- Seniormedarbejder Wieslaw Lesnicki til november
- Seniormedarbejder Susanne Koch fra februar
- Seniormedarbejder Klaus Homøe fra juli
- Museumsvært Birgit Rasmussen
- Museumsvært Hanne Wurr, skiftende timeantal
- Museumsvært Birthe Marie Larsen, skiftende timeantal
- Museumsvært Maj-Britt Frogne, skiftende timeantal

Allikerne skal gerne holdes væk fra museets skorsten.
Foto: Greve Museum

- Museumsvært Jetty Hanne Hvenegaard Kristensen, skiftende timeantal
- Studentermedhjælp Andreas Holm, skiftende timeantal fra februar
- Studentermedhjælp Camilla Nielsen, skiftende timeantal til december
- Studentermedhjælp Cecilie Meder Christiansen, skiftende timeantal
- Studentermedhjælp Cecilie Skov, skiftende timeantal fra februar
- Studentermedhjælp Emre Yazar, skiftende timeantal fra februar til august
- Studentermedhjælp Frederik Sthen Hansen, skiftende timeantal til august
- Studentermedhjælp Jonathan Baagø, skiftende timeantal til september
- Studentermedhjælp Jesper Jensen, skiftende timeantal fra september
- Studentermedhjælp Krisann Søegaard Ørtenblad, skiftende timeantal fra august til november

- Studentermedhjælp Louise Cecilie Nielsen, skiftende timeantal fra september
- Studentermedhjælp Maria Nygaard Madsen, skiftende timeantal fra august
- Studentermedhjælp Pernille Rosenberg, skiftende timeantal til november
- Studentermedhjælp Tobias Overlund Stannius, skiftende timeantal
- Studentermedhjælp Trine Kirstine Due Jensen, skiftende timeantal fra august
- Frivillige medarbejdere i arkivet: Annie Andersen, Erling Rydahl, Gerd Have, Inge Poulsen, Jørn Rindum, Lajla Rindum, Niels Jørgen Jensen, Peer Ravn, Randi Scharling, Svend Aage Brun Hansen, Kirsten Lau, Ole Eriksen
- Frivillige medarbejdere i havelauget: Bent Krühlmann, Elin Olesen, Jette Stokholm, Jonna Rasmussen, Per Rasmussen
- Frivillige medarbejdere til levendegørelse: Alex Bülow, Christian Halling, Gerd Have, Jan Farberov, Jens Jakobsen, Martin Andersen, Morten Hendriksen, Olav Jensen, Palle Brink Kristiansen, Steen Rasmussen, Svend Erik Juul Kofod og Troels Rohde Hansen.
- Frivillige medarbejdere – syersker: Anni Christoffersen, Hanne Bisgård Jensen og Randi Scharling
- Frivillige medarbejdere – sykkreds: Allis Nørby Jensen, Ann-Cecilie Pedersen, Anne Frandsen, Annelise Jacobsen, Birte Kristiansen, Camilla Toft Sørensen, Hanne Martini Jensen, Hanne Suppli Andreasen, Helle Ferré Sørensen, Karen Karkov, Karen Suppli Andreasen, Kirsten Siebuhr, Laila Glienke, Lene Bonnevie, Anni Vad Petersen, Annie Kofod, Lis Jørgensen, Lis Riemenschneider, Rita Nielsen, Hanne Bisgård Jensen, Mette Humle

Bestyrelse

- Bestyrelsen for Greve Museum bestod i 2016 af følgende:
- Formand Bjarne Larsson, administrerende direktør fsb
 - Næstformand Per Lund Sørensen, medlem af

- Greve Byråd (V)
- John T. Olsen, medlem af Greve Byråd (A)
 - Ib Poulsen, professor em. dr. phil.
 - Tina Charlotte Koeffoed, erhvervs- og turistchef

- Der blev i løbet af 2016 holdt 4 bestyrelsesmøder
- 2. marts
 - 1. juni
 - 31. august
 - 6. december

Greve Museums Venner og andre samarbejdsforeninger

Greve Museums Venner er museets støtteforening, der har 139 husstandsmedlemmer i 2016. Foreningens formål er at samle de personer, som interesserer sig for museets arbejde. Medlemmerne bliver inviteret til åbninger, særlige arrangementer på museet, får 10 % rabat på museets egne bøger og fri adgang til en del af museets arrangementer. Som en del af kontingentet får alle medlemmer et årskort til museet Mosede Fort – Danmark 1914-18 med en valgfri ledsager. Foreningen kan arrangere udflugter, der annonceres i nyhedsbreve og på museets hjemmeside. Mange medlemmer deltager i museets arbejde på frivillig basis.

Efter den årlige generalforsamling udsendes et referat, der indeholder formandens beretning om året, der er gået samt foreningens planer for det kommende år. Referatet udsendes nu kun via mail på grund af de høje posttakster. Greve Museum sender nyhedsbreve ud til medlemmerne ca. 10 gange årligt.

Foreningens bestyrelse er: Formand Steen Rasmussen, kasserer Kenneth Bengtsson, sekretær Lise Adelgaard, Arne Lindahl og Per Rasmussen samt suppleanter Poul Eisbo og Hannelore Reisz. Foreningens revisor er Kai Nielsen.

Derudover samarbejder Greve Museum med Greve Lokalhistoriske Forening, Sydkystens Slægtsforskere, Foreningen Valdemar og Foreningen Tunestillingens Venner.

Kurser og efteruddannelse

Hans Henrik Appel deltog i følgende:

- MED-universitetet, 11. og 25. maj
- MMEEx seminar som oplægsholder i "Teknologi i formidlingen", 22. august, Århus
- GIS-Seminar som oplægsholder i "Koordinater og kulturhistorie", 14. september, Odense
- Orienteringsmøder i Historier om Danmark, 1. september og 27. oktober

Henriette Buus deltog i følgende:

- Bliv endnu bedre til ledelse, 29. januar
- Opus Kursus – Løn, 12. april
- MED-universitetet, 11. og 25. maj
- RUCMUS konference, 29. september, RUC

Kamilla Hjortkjær deltog i følgende:

- Fælles temadag for Område- og Lokal-MED, 10. marts
- MED-universitetet, 11. og 25. maj
- ODM kursus; Nå publikum med video, 8. september
- RUCMUS konference, 29. september, RUC
- Workshop with Michael Shanks. Materializing key concerns, 4. oktober, RUC
- Seminar om museernes samlingsvaretagelse, 13. oktober, Slots- og Kulturstyrelsen
- Kulturhistorisk orienteringsmøde, 14.-15. november, Vejle

Kristian Hasselbalch deltog i følgende:

- Nyere tids netværksårsmøde, 1. februar, Den Gamle By, Århus
- RUCMUS konference, 29. september, RUC
- Workshop on MATERIALIZING CURATORSHIP, 2. oktober, RUC

Lone Holst deltog i følgende:

- Temadag for frontpersonale, 27. april
- MED-universitetet, 7. september og 5. oktober

Louise Kofod Ahmt deltog i følgende:

- ODM Formidlingsseminar, 7.-8. marts
- Temadag for frontpersonale, 27. april
- ODM – museumsunderviseruddannelsen, 31. oktober – 1. november og 5.- 6. december

Mikkel Stage deltog i følgende:

- Netværksmøde om frivillighed, Historiens hus i Glostrup, 11. maj
- Infomøde om SARA, 13. juni
- Seminar om arkivkonservering ved Arkivforeningen, Rigsarkivet, 27. oktober
- Årsmøde, ODA – Organisationen Danske Arkiver, 10.-11. november

Peter Wolfenberg Olsen deltog i følgende:

- ODM kursus – Daglig rengøring på museum, 30. august

Ruth Hedegaard deltog i følgende:

- LFF Seminar, 21. januar og 2. juni
- Opus Kursus – Indkøb, 26. januar
- Opus Kursus – Rapportering og budgetopfølgning inkl. ledelsestilsyn, 7. marts
- Temadag for Område- og Lokal-MED, 10. marts
- Opus Kursus – Løn, 11. april
- Temadag for frontpersonale, 27. april
- MED-universitetet, 11. og 25. maj
- Fælles opstart på arbejdet med Strategi, Styling og Ledelse – Lederforummøde, 25. august

Faglige netværk og medlemskaber

Hans Henrik Appel

- Medlem af Wonderful Copenhagens City Break netværk

Henriette Buus:

- Medlem af bestyrelsen for Bevaringscenter ØST
- Medlem af fusionsbestyrelsen for Bevaringscenter Sjælland

Iben Overgaard

- Medlem af Icom
- Formand for Københavns Kommunes Billedkunststudvalg
- Medlem af styrelsen for Folkeuniversitetet, Københavns Universitet
- Suppleant i bestyrelsen for Organisationen af Danske Museer.

Kamilla Hjortkjær:

- Medlem af Turist og Erhvervsnetværk
- Medlem af Dragt- og Tekstilnetværket (ODM)
- Medlem af Nyere tids netværk (ODM)
- Medlem af Samlingsnetværket (ODM)

Louise Kofod Ahmt:

- Medlem af Militærhistorisk Kommission
- Medlem af Museumsformidlere i Danmark

Mikkel Stage:

- Medlem af ODA
- Medlem af Arkivforeningen

Peter Wolfenberg Olsen

- Medlem af Forvalternetværk
- Medlem af Fortseminarie (forterne omkring København)

Ruth Hedegaard:

- Medlem af bestyrelsen for Greve Lokalhistoriske Forening
- Medlem af bestyrelsen for Historisk Samfund for Roskilde

Udvalgte oplæg og artikler

Hans Henrik Appel var i medierne:

- 6 historier til dr.dk Historie om:
 - Kvindesyn – bragt den 21. januar 2016
 - Virtual reality – bragt den 18. februar 2016
 - Sommertid – bragt den 27. marts 2016
 - Påskeopstanden – bragt den 24. april 2016
 - Skattely – bragt den 12. maj 2016
 - Filmoptagelserne fra slaget ved Somme – bragt den 19. juni 2016
- Deltagelse i et program i serien "Grever, godsejere og gullaschbaroner" på DR Sendt første gang den 19. juli 2016
- Deltagelse i P1 morgen vedr. sommertid den 26. marts 2016
- Deltagelse i P1 morgen vedr. Slaget ved Somme den 1. juli 2016
- Deltagelse i podcast med Dorthe Chakravarty uploadet 2. februar 2016

På Boligdage i Greve Idrætscenter var der god mulighed for at få en snak med de mange gæster. Foto: Greve Museum

Kristian Hasselbalch Jensen var i medierne:

- Interview/indslag i TV2 Lorry om Gamle lege i Greve den 13. juli 2016.
- Interview om "Byg en brugs"-arrangementet, Radio Køge den 9. september 2016.

Andet

Kamilla Hjortkjær:

- Boligdage i Greve Idrætscenter – stand sammen med andre centre i Greve Kommune 30.-31. januar
- Frivillig fredag – Greve Borgerhus, 30. september
- Byvandring Greve Nord med Kilden – Hundige Kirke, 12. oktober
- Deltager på ODMs stand på Bogforum, 11.-13. november
- Oplæg og rundvisning for 60 etnologistuderende på museet, 5. december
- Rundvisning i stuehusets juleudstilling, 13. december

Hans Henrik Appel

- European Museum Academy Conference and Award Ceremony, 19.-21. maj, Lesbos

Henriette Buus

- European Museum Academy Conference and Award Ceremony, 19.-21. maj, Lesbos

Et lille udvalg af nogle af de genstande, som museet tog imod i 2016. Foto: Greve Museum

Indkomster

I løbet af 2016 har museet indskrevet 355 indkomster i museets indkomstprotokol. Den store stigning i antallet af indkomster skyldes udelukkende, at museet i 2016 har haft fondsmidler til erhvervelse af genstande, fotos og arkivalier til den samling, som skal knyttes til museet på Mosede Fort. 307 af årets indkomster knytter sig derfor til Mosede Fort – Danmark 1914-18s samling. På Greve Museum og lokalarkiv var der således 48 indkomster. Når vi tager imod en indkomst, tager det faglige personale efterfølgende stilling til, hvorvidt de enkelte genstande, fotos eller arkivalier indtages i museets eller arkivets samling, eller om noget eventuelt afleveres tilbage til giver eller videreformidles til andre museer.

Årets indkomster har forøget museets permanente samling med 60 genstande til Greve Museums samling og 161 genstande, som knytter sig til Mosede Fort – Danmark 1914-18s samling. 20 af indkomsterne indeholdt fotos samt enkelte film, som registreres i arkivets fotosamling. Nogle af disse indkomster indeholdt kun et enkelt foto, mens andre indeholdt et eller flere foto-

albums eller –samlinger. De indkomne fotografier er enten taget ind i deres originale form eller som scannede kopier i de tilfælde, hvor vi kun har fået lov at låne de originale fotos, eller når det gælder nyere fotos, hvor disse kun eksisterer i en digital udgave. 12 af årets indkomster indeholdt arkivalier, og det var alt fra et enkelt dokument til større mængder arkivalier.

Ud over de genstande, der indtages i museets permanente samling, har vi også valgt at tage imod omkring 40 genstande til Greve Museums såkaldte U-samling (udstillings-, undervisnings- og undersøgelsessamling). Ligeledes er Mosede Forts U-samling blevet forøget med 143 genstande. Genstande i museets U-samling bliver ofte benyttet eller udstillet, således at publikum kan få lov at komme tættere på eller røre ved genstandene. Det betyder, at genstande i U-samlingen har et "kortere liv", da de efter flere års brug og berøring nødvendigvis må kasseres. Genstande i museets permanente samling forpligter museet sig til at bevare til "evig tid" og må derfor ikke berøres eller bruges af publikum.

Udstillinger på Greve Museum

Permanente udstillinger

Grevegård – fra universitetsgård til museum
Stuehuset på Grevegård er indrettet med en typisk hedeboetue fra første halvdel af 1800-tallet og en bondestue fra begyndelsen af 1900-tallet og viser den store forandring, der er sket på egnen i denne periode. Desuden vises et køkken fra sidste halvdel af 1800-tallet med bl.a. støbejernskomfur. Arkivalier og fotos fra Grevegård er til rådighed for publikum i den sidste stue.

Mod nye tider

Udstillingen fortæller om udviklingen i landbosamfundet på hedeboegnen fortalt gennem museets enestående samling af malerier, hedeboesyninger og dragter samt gennem egnens særlige mejerihistorie.

Velfærdsdrømme

Forstadsliv, velfærd og kampen for det gode liv er nogle af de temaer, der går igen i udstillingen om udviklingen i Greve i det 20. århundrede. Perioden var præget af tilflytninger: Først var der københavnere på ferie ved stranden, så kom nybyggerne med drømmen om eget hus, og sidst i perioden flyttede mange nye beboere til de almenyttige boligbyggerier i kommunen. I udstillingen viser vi forskellige sider af livet i Greve, og det er muligt at kigge nærmere på alt fra teltlejr til selvbyggerhus og en Fiat 600. Kom tæt på de mange genstande fra perioden, prøv tøj, hatte og briller fra dengang, farmor var ung, og hør S-toget suse gennem udstillingen akkompagneret af glade stemmer fra børnehaven.

Særudstillinger

Greve i brand

Vises til 26. februar

Udstillingen fortæller om, hvordan folk på greveegnen gennem tiden har forholdt sig til brand. Det er bl.a. muligt at se – eller måske gense – den gamle hestetrucke brandsprøjte fra Tune, som var i brug fra 1911 og frem til 1944. De besøgende kan læse og høre historier om forskellige brande og vil også få indsigt i, hvordan brandvæsenet arbejder i dag.

Fra høker til hypermarked

12. april og resten af året

Oplev den rivende udvikling i detailhandlen, der er sket på egnen gennem 150 år. Udstillingen fortæller om, hvorledes indkøbsmulighederne har været i de små landsbyer, om hvordan de har forandret sig i takt med områdets og handlens generelle udvikling. I udstillingen kan du få fortællingen om hokeren og den lille købmand, som kunne findes på næsten ethvert gadehjørne for 100 år siden, og du kan møde de lokale brugsforeninger, som var knyttet til hver sin landsby, men også høre historien om Danmarks første discountbutik, som ligger på Hundige Strandvej. Endelig kan du selvfølgelig også finde historien om Danmarks eneste hypermarked – Bilka i Hundige.

Moderne hedeboesyning – Sykredsen fylder 10 år

14. juli og resten af året

Gennem en årrække på nu 10 år har en gruppe kvinder aflæst de originale hedeboesyningers hemmeligheder og reproduceret dem i egne moderne fortolkninger. Det har ført til mange forskellige produkter lige fra juletræsdynt til æggevarmere, pudebetræk og mobilcovers.

Hedeboesyninger – en verden af variationer

28. februar og resten af året

Udstillingen viser det bedste fra museets store samling af smukke hvide syninger, som egnen var kendt for. Med årene har museet fået opbygget en flot og repræsentativ samling af syninger, der omfatter alle de klassiske hedeboteknikker. I udstillingen fortælles historien om de skiftende kulturelle traditioner, der lå bag hedeboesyningernes udvikling.

Skulptur 2016 Extra

24. maj – 6. november

Greve Museums have og gårdsplads danner hele sommeren ramme om en skulpturudstilling lavet i samarbejde med Kunstforeningen Køge Bugt samt en række professionelle danske billedkunstnere. Der vil også være udstillet mindre skulpturer indendørs i museets caféområde.

Arrangementer på Greve Museum

Find fortiden under jorden

(onsdag d. 13. januar)

I løbet af de seneste år er der blevet lavet mange større arkæologiske udgravninger i kølvandet på nogle af de store anlægsprojekter, der har været i Greve Kommune. Kom og hør arkæolog Mette Madsen fortælle om, hvordan opgaverne gribes an og hvilke spændende fund, der er dukket op.

Afleveringsdag

(søndag den 24. januar)

Vær med til at bidrage til museets kommende særudstilling Fra høker til hypermarked. Tag de ting med som museet må få eller låne og få en snak med museets ansatte for at blive klogere på, om netop dine ting skal med på den kommende udstilling.

Fastelavn

(søndag d. 7. februar)

Der er rigtig mange aktiviteter for hele familien: Tøndeslagning på gårdspladsen, Konkurrencer i ringridning, at bide til bolle mv.

I værkstedet laver vi masker og fastelavnsris med gammeldags pynt.

Lokalhistorisk café. Slægtsforskerbasar – min franske forbindelse

(onsdag d. 10. februar)

Hør Inger Lise Kragh og Arne Berg fra Sydkystens Slægtsforskere fortælle om familiens huguenotter og om deres arbejde med at lave deres egen slægtsfilm.

En brandsjov vinterferie

(tirsdag d. 23. – 26. februar)

Besøg museet i vinterferien og gå med på opdagelse i historier om brand. Vi går på børnerundvisning i udstillingen og laver sjove lege og aktiviteter. I vores værksted kan du lave din helt egen brandbil af træ.

Kan du huske, hvordan man danser jitterbug?

(søndag d. 6. marts)

Igennem sang, musik og fortælling tager vi deltagerne med på en tur down memory lane til Danmark i

Der var godt med sus i skorterne, da DTU Dancing satte gang i dansegulvet i marts. Foto: Greve Museum

1940'erne og 1950'erne. Erindringsfabrikken optræder med musik og sang, og DTU Dancing sætter gang i dansegulvet. Vi serverer Richs kaffeestatning, jordbærsaft og sandkage.

Lokalhistorisk café. Billedforedrag – en digital byvandring

(onsdag d. 9. marts)

Tag med på en "digital byvandring" når Jørn og Laila Rindum fra Greve Lokalhistoriske Forening viser billeder og fortæller historier fra det gamle Greve. Bemærk også det opfølgende arrangement i juni.

Koncert med Den Musiske Skole i Greve

(onsdag d. 9. marts)

De talentfulde elever fra Den Musiske Skole i Greve, der i marts måned skal deltage i talentkonkurrencen "Unge Spiller Klassisk", spiller koncert i museets café.

Rundvisning – bliv guidet af telefonen

(søndag d. 13. marts)

Rundvisning i Grevegårds stuehus. Vidste du, at museet har en lydguide, som kan bruges på din egen smartphone? Få en introduktion til lydguiden, lyt til fortællingerne og få også lidt ekstra viden og fortælling fra din omviser. Medbring gerne din egen smartphone samt høretelefoner.

Påskeværksted

(Palmesøndag d. 20. marts)

Der er fortælling i Grevegårds påskepyntede stuehus, og i værkstedet klipper vi gækkebreve og farver hvide hønseæg efter gamle metoder.

Lokalhistorisk café. De slesvigske krige

(onsdag d. 13. april)

Frivillig i lokalarkivet Niels Jørgen Jensen vil fortælle om sit arbejde med at finde historier fra Greveegnen om unge mænd, der deltog i de slesvigske krige i midten af 1800-tallet.

Rundvisning og virksomhedsforedrag

(søndag d. 17. april)

Tag med på rundvisning i den nyåbnede særudstilling Fra høker til hypermarked, og hør virksomhedsforedrag med Anette Bordum, som er centerchef for shoppingcentret Waves

"Hvad skulle det være?"

(onsdag d. 11. maj)

Historiker Kristian Hasselbalch vil med udgangspunkt i udstillingen Fra høker til hypermarked fortælle om, hvordan detailhandlen på Greveegnen har udviklet og forandret sig gennem tiden.

Cafékoncert med elever fra Den Musiske Skole i Greve

(onsdag d. 11. maj)

Elever fra Den Musiske Skole i Greve vil spille musik i museets café.

Skovtur i Skulptur Extra 2016

(søndag d. 29. maj)

Kunstforeningen Køge Bugt holder "skovtur" blandt skulpturerne i museets have med fortælling om skulpturerne og kunstnerne bag. Der vil desuden være lidt musikalsk underholdning.

Lokalhistorisk café rykker ud af huset.

Byvandring i Greve Landsby

(onsdag d. 8. juni)

Tag med på byvandring i Greve Landsby sammen med

De mange fremmødte gæster kunne nyde musikken, sangen og det gode vejr ved årets midsommerkoncert. Foto: Greve Museum

Jørn og Laila Rindum fra Greve Lokalhistoriske Forening. De vil fortælle om landsbyens spændende steder og historier. Vi mødes ved kirken i Greve Landsby.

Midsommerkoncert

(søndag d. 19. juni)

Greve Harmoniorkester holder midsommerkoncert på museets gårdsplads. Musikerne vil i lighed med tidligere år præsentere publikum for et helt særligt program.

Syworkshop for børn

(tirsdag d. 5. juli – onsdag d. 6. juli)

Udfold din kreativitet, når du kan lære at sy hedeboosyning. Både drenge og piger kan sy og brodere en fin lille pose, som f.eks. kan bruges til en mobiltelefon.

Sjove sommerlege for hele familien

(onsdag d. 13. juli)

Har du prøvet at lege ræven og ulven, rive høns ned eller trække tov? Kom og lær gamle historiske lege, som børn legede for hundrede år siden. Legene giver både historisk viden, motion og ikke mindst glade børn.

På aftentur mellem skulpturerne

(onsdag d. 13. juli)

Kunstforeningen Køge Bugt inviterer til en stemningsfuld vandring i museumshaven. Hør om kunstnerne og om de forskellige kunstværker og nyd aftenstemningen i haven.

Dukketeater – Bytte bytte købmand*(onsdag d. 3. august)*

Lær om, hvordan man gør en god handel, når Olsens Teater genfortæller H.C. Andersens eventyr "Hvad Fatter Gør..." på en ny måde.

Lokalhistorisk café. Strandvandring*(søndag d. 7. august)*

Tag billederne af dine forfædre med på museet, fortæl os om dem og få dem scannet på arkivet. Arkivar Mikkel Hansen Stage vil endvidere fortælle om brug af billeder som historiske kilder.

Strandvandring*(søndag d. 16. august kl. 14)*

Tag med på strandvandring når Peer Ravn, som har boet i Greve hele sit liv, fortæller om den rivende udvikling langs stranden fra begyndelsen af 1900-tallet og frem.

Med nål og tråd*(onsdag d. 10. august)*

Gå på en alternativ rundtur i udstillingerne med historiske og moderne hedebobroderier. Mød nogle af de kvinder, der har taget det gamle håndværk til sig, når de denne aften vil sidde i udstillingen og brodere.

Byvandring i Greve Nord*(søndag d. 4. september)*

Tag dine gode sko på og gå med på opdagelse i den planlagte by Hundige. Byvandringen varer ca. 1½ time.

Lokalhistorisk café*(onsdag d. 14. september)*

Mikkel Hansen Stage holder oplæg om Historisk Atlas og øvrige digitale arkivplatforme.

Den store bagedag*(søndag d. 18. september)*

Elsker du kage? Og er du god til at bage? Så medbring din favoritkage til den store bagedag på Greve Museum. Gratis for deltagere, der medbringer eget bagværk.

Samtale over det lækre kagebord ved arrangementet Den store bagedag. Foto: Greve Museum

Lokalhistorisk café. Skriv din egen historie*(onsdag d. 12. oktober)*

Kom og få en masse gode idéer til, hvordan du kan skrive din egen slægtshistorie. Arrangementet afholdes i samarbejde med Sydkystens Slægtsforskere.

Efterårsferie*(tirsdag d. 18. oktober – fredag d. 21. oktober)*

Mælkekartoner, plastikbøtter, konservesdåser og papruller. Ud over en tur i skraldespanden, hvad kan det så bruges til? Det undersøger vi i efterårsferien, når vi bygger butikker, huse, en bil eller måske en budcykel af skrald.

Allehelgen og Halloween*(søndag d. 30. oktober)*

Kom til en familievenlig, (u)hyggelig allehelgenseftermiddag. Børn må meget gerne komme i uhyggelig udklædning. Lav lygter og masker i værkstedet, få lidt lækre snacks i caféen og kom og lyt til de spændende tusmørkefortællinger.

Syng af hjertens lyst*(søndag d. 6. november)*

Syng med på både nye og gamle sange, når der er "fællessang i forsamlingshuset". I caféen sælges der i dagens anledning lagkage i pausen.

Når Grevegården dækkes af sne, inviterer det til aktivitet og bevægelse for børn og barnlige sjæle. Foto: Greve Museum

Lokalhistorisk Café. Stormfloden i 1872*(onsdag d. 9. november kl. 16-18)*

I 1872 blev Danmark ramt af en voldsom orkan og stormflod. Værst gik det ud over Lolland og Falster, men også Greveegnen blev ramt. Lyt med, når forfatteren til bogen: "Stormfloden den 13. november 1872" Kjeld Ejdorf beretter.

Åbent hus i juleudstillingen*(søndag d. 20. november)*

Kom i julestemning på Greve Museum, når vi inviterer til åbent hus i juleudstillingen "Den gamle jul på landet". Vi skal syng julen ind, få en god historie, og for de mindste vil der være juleværksted.

Teater for de mindste: Nisseemor og Kanelia i julenød*(søndag d. 4. december)*

Kom og oplev en sjov og eventyrlig juleforestilling fyldt med skøre påfund, iørefaldende sange og julehygge. Alder: 3-7 år og deres forældre og bedsteforældre

Musikskolen sætter musik til museet*(onsdag d. 14. december)*

Denne eftermiddag og aften vil forskellige ensembler fra Den Musiske Skole i Greve spille koncerter på museet.

Arrangementer på og om Mosede Fort – Danmark 1914-18

*Prøv et nyt historisk familiespil i vinterferien
(d. 14.- 28. februar)*

Kan man kombinere en museumstur med iPadspil – og kan man både lære og samtidig lege? På det nye museum ”Mosede Fort – Danmark 1914-18” så er svaret JA!

Søndag den 14. februar bliver det for første gang muligt at spille sig gennem museets udstilling, på det nye iPad-spil ”Krigens Valg”. Med en iPad ved hånden kan hele familien gå på opdagelse i udstillingens mange rum og temaer. Fremover vil der ved alle besøg på museet være mulighed for at leje en iPad og gå på opdagelse i udstillingen på en ny og familievenlig måde. Det digitale spil med titlen ”Krigens Valg” knytter sig tæt til udstillingens tre hovedfortællinger: Neutralitetsforsvar gennem handel, militær og velfærd. Udstillingens historier vækkes til live, når personerne på de historiske fotografier bliver levende og beder om hjælp til at træffe svære valg i børnehøjde. Målgruppen er børnefamilier med børn i alderen 6-12 år, hvor de største sagtens kan få fornøjelse af at prøve spillet alene.

Kulturminister Bertel Haarder besøgte den 13. februar sammen med Greves borgmester Pernille Beckmann museet for officielt at indvie det nye familiespil på iPad. Kulturministeren begyndte sin tale med at sige: ”Det er lidt symbolsk, at vi står under jorden, for I har fået en vigtig del af Danmarks historie frem i lyset”. Ministeren nævnte desuden, at historien om Danmarks rolle under 1. Verdenskrig var vigtig at forstå for at kunne forstå den virkelighed, vi lever i dag. Han måtte også indrømme, at han selv denne lørdag lærte noget nyt, nemlig at der for 100 år siden blev gravet en 40 kilometer lang skyttegravslinje fra Mosede Fort ved Køge Bugt gennem landet og helt til Roskilde Fjord.

*Foredrag – sommertiden fylder 100 år
(søndag d. 27. marts)*

Natten mellem lørdag og søndag den 27. marts er det tid til endnu engang at stille uret en time frem, når det bliver sommertid. Det har vi nu gjort hvert eneste år siden 1980, men faktisk er sommertid i Danmark 100 år

Luftfoto taget fra helikopter på Befæstningens Dag.
Foto: Theo Lykketoft Bilgrav

gammel. Søndag den 27. marts kl. 13 (sommertid) kan du høre mere om historien bag, når museumsinspektør Hans Henrik Appel holder foredrag i museets infirmeri-bygning kl. 13 (sommertid)!

*Foredrag Folkeuniversitet Lemvig (onsdag d. 30. marts)
”Kampen for neutralitet” af museumsinspektør Hans Henrik Appel i foredragsrække om 1. Verdenskrig på Lemvig Museum.*

Pinseferie med masser af aktivitet på Mosede Fort – Danmark 1914-18 (lørdag. 14. og søndag d. 15. maj) I pinsedagene kan du dykke ned i historien om Danmark under 1. Verdenskrig på mange forskellige måder. Du kan selv vælge, om du vil opleve historien ved at gå på

oplevelse i museets udstilling på egen hånd, gennem en guidet tur med en engageret fortæller, ved at gå på skattejagt i det grønne eller ved at spille dig gennem historien på iPad.

Forårsfornemmelse på fortet (maj-juni)

I takt med at vejret bliver bedre rykker flere aktiviteter udendørs på museet på Mosede Fort. I maj og juni vil der hver weekend være mulighed for at gå på ”skattejagt” med børnene på fortets grønne område.

Rekrut på fortet – Få sved på panden og græs på knæene (maj og juni)

Hver lørdag og søndag i maj og juni kan børn købe deres helt egne soldaterbøger og –huer, hvorefter de som nye rekrutter skal gå på opdagelse på fortets græsklædte volde og skjulte betonhuler. Som ny rekrut skal du løse opgaver for at bevise, at du kan blive en rigtig soldat, der er klar til kamp. Du skal vise, at du er en soldat, der er klar til at forsvare dit land, at du er en god kammerat, at du er sund og stærk, og at du også husker på dem derhjemme. Det koster 25 kr. pr. barn at deltage i denne aktivitet, men så kan du også tage både hue og soldaterbog med hjem bagefter.

Hurtigløb og håndgranatkast – deltage i soldaternes idrætsstævne (søndag d. 22. maj)

Du kan i museets åbningstid fra 11-16 møde de uniformsklædte soldater ude på de grønne områder omkring fortet. De vil fortælle om soldaterlivet under 1. Verdenskrig, og du og familien kan på egen krop opleve, hvordan soldaterne holdt motivationen oppe med forskellige idrætsøvelser, mens de forberedte sig på, at krigen kunne komme. For soldaterne var idrætsstævnerne både et kærkomment tidsforbrud, og samtidig var det med til at opbygge moralen.

Få smag for historien – Sankt Hans

på Mosede Fort – Danmark 1914-18 (torsdag d. 23. juni) Sankt Hans Aften kan du møde soldaten, der trak i trøjen, imens zeppelinere og fremmede ubåde sværmede om de danske kyster. Du kan møde Gullaschbaronen og –baronessen, der lod champagnen flyde og hus-

holdningslærerinden, der forsøgte at få maden til at strække i en rationeringstid. Du kan smage på gullasch fra gullaschkanonen og se det forrygende modeshow med modeller, der er trukket i tøj fra tiden 1914-1918.

Med Virtual Reality kan du opleve zeppelinere komme flyvende i datidens landskab, eller du kan lade kanonen og se, om du kan ramme rigtigt, når du fyrer den af. På museet ved Mosede Fort holder vi længe åbent den 23. juni, nemlig helt til kl. 21.00.

*Indlæg om Tunestillingen på seminarer
(22. august og 14. september)*

Der blev eksternt afholdt foredrag relateret til Tunestillingen på seminar ”Koordinator og Kulturhistorie – Fra Historisk GIS til Spatial Humanities” (14. september) og på MMEx seminar ”Teknologi i Formidling” (22. august). Disse foredrag fokuserede på indsamling og systematisering af historisk viden om Tunestillingen, samt om de teknologiske udfordringer med at omsætte denne viden i formidling.

*Få et brag af en oplevelse på Befæstningens Dag
(søndag d. 25. september)*

Befæstningens Dag bliver igen i år fejret med manér, når soldater bemander Mosede Fort – Danmark 1914-18, kanonsalutter brager gennem luften, der serveres gullasch, soldaterne holder idrætsstævne, Greve Harmoniorkester holder koncert og meget mere. Befæstningsdagen er blandt årets meste begivenhedsrige dage på Mosede Fort.

*Foredrag om Tunestillingen på Fortidsmindedagen
(søndag d. 2. oktober)*

Slots- og Kulturstyrelsen og mange kulturhistoriske museer er som noget nyt gået sammen om at skabe en Fortidsmindedag i Danmark. Formålet er at lokke danskerne ud i by og land for at øge kendskabet og interessen for danmarkshistorien via et besøg på et af vores mange, fantastiske fortidsminder.

På museet Mosede Fort er der et særligt fokus på tiden omkring 1. Verdenskrig, og på Fortidsmindedagen

Collection pot. Markeringen af den britiske Remembrance Sunday med røde valmuer blev atter fulgt af foredrag på fortet.
Foto: Greve Museum

vil museumsinspektør Hans Henrik Appel fortælle om den 22 km lange skyttegravsstilling, der blev anlagt med pigtråd, betonhuler og kanonbatterier fra Køge Bugt til Roskilde Fjord – Tunestillingen. Den dag i dag kan man stadig se nogle af betonhulerne.

Aktiviteter i efterårsferien på Mosede Fort – Danmark 1914-18 (uge 42)

Virtual Reality

I et par år har museet i samarbejde med eksterne udviklere arbejdet med Virtual Reality-briller. Nu har VR-holdet, der er tilknyttet museet, udviklet en helt ny interaktiv version af Virtual Reality-brillerne, hvor man aktivt kan

deltage. Når du tager brillerne på, bliver du straks ført tilbage til en helt anden tid, der er genskabt virtuelt. I den virtuelle verden møder du soldaterne, der var indkaldt under 1. Verdenskrig. Du kan hjælpe med lade kanonen eller skyde til måls.

Krigens valg – for hele familien

I foråret lancerede museet det populære iPadspil ”Krigens Valg”. Udstyret med en iPad og lyst til at gå på opdagelse kan hele familien få de grå hjerneceller i brug på en sjov og udfordrende måde. Spillet kombinerer de digitale virkemidler med museets sanselige udstilling, så de besøgende for alvor får en fornemmelse af at rejse 100 år tilbage i tiden.

Remembrance Sunday (søndag d. 13. november)

På museet Mosede Fort markeres dette år den britiske Remembrance Sunday på to måder, dels kan man købe små valmuer af papir – et britisk symbol på krigens faldne, og dels inviterer vi til et foredrag søndag d. 13. november, hvor museumsinspektør Hans Henrik Appel fortæller om efterdønningerne af verdenskrigens største søslag – slaget ved Jylland i 1916. I de efterfølgende uger flød tusindvis af lig rundt i Vesterhavet. Havde det neutrale Danmark et ansvar?

”The Greater Game” om fodbold og 1. Verdenskrig (torsdag den 1. december)

Foredrag holdt af museumsinspektør Hans Henrik Appel i forbindelse med en gymnasieklasses forløb på fortet.

Fortgården med gullaschkanon.
Foto: Greve Museum